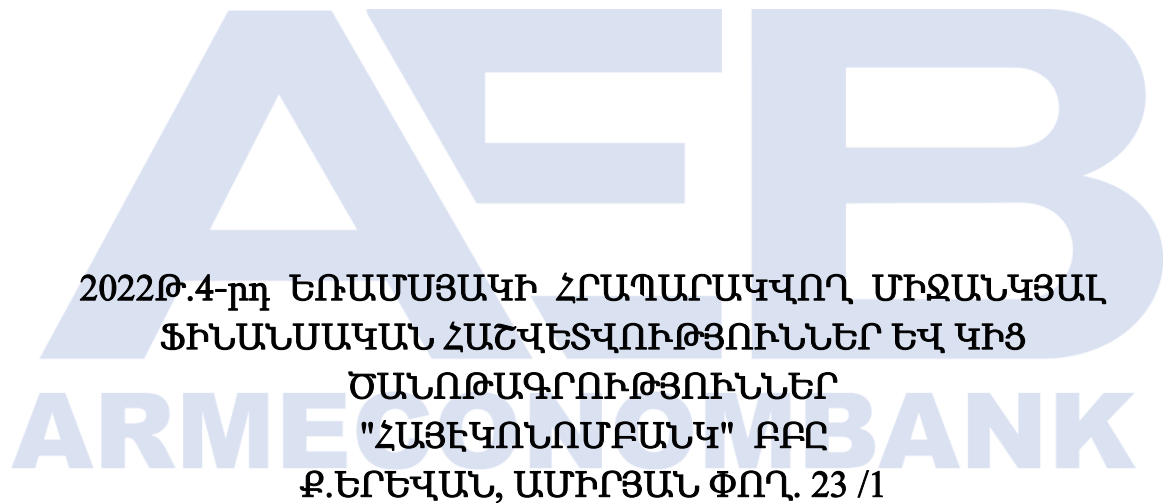

Հայաստանի Հանրապետության
կենտրոնական բանկի խորհրդի 2007
թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 Ն
որոշմամբ հաստատված հավելված 5

2022թ.4-րդ ԵՌԱՄՍՅԱԿԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԿԻՑ
ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ
Ք.ԵՐԵՎԱՆ, ԱՄԻՐՅԱՆ ՓՈՂ. 23 /1

Ծանոթագրություն 1. "Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում"

Իրավական դաշտ.

"ՀԱՅԷԿՈՆՈՍԲԱՆԿ" ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 1991 թվականին ԽՍՀՄ Բնակարկային հայկական Հանրապետական բանկի (1991-1993թթ. "Հայպետարկանկ" ՓԲԸ) հիման վրա և 1995թ. վերակազմավորվել է որպես բաց բաժնետիրական ընկերության՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N 1 արտոնագրային համարով:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը և թվով 30 մասնաճյուղերը գտնվում են Երևանում, 22 մասնաճյուղերը՝ ՀՀ տարբեր մարզերում և 1 մասնաճյուղ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք.Երևան, Ամիրյան 23/1:

Բանկի հիմնական գործունեությունը.

Հանդիսանալով ունիվերսալ ֆինանսավարկային կառույց՝ "ՀԱՅԷԿՈՆՈՍԲԱՆԿ" ԲԲԸ իր հաճախորդներին առաջարկում է բանկային ծառայությունների ընդգրկում փաթեթ: Բանկի ակտիվային գործառնությունների գերակշռող մասը բաժին է ընկնում վարկային գործունեությանը: Բանկը վարկավորում է երկրի տնտեսության համարյա բոլոր ճյուղերը՝ պայմանավորված ներկայացվող ծրագրի ռիսկայնությամբ և հեռանկարով: Բանկն ակտիվ գործունեություն է ծավալել միջազգային վարկավորման ծրագրերով վարկավորման ուղղությամբ: Բանկը տրամադրում է ինչպես առևտրային, այնպես էլ սպառողական, հիփոթեքային վարկեր:

Գործարար միջավայրը

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացրած գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ, կենտրոնացված տնտեսական հենքով և միջազգային տնտեսական ճգնաժամի ազդեցությամբ:

Միջազգային տնտեսական ճգնաժամը հանգեցրեց ՀՀ համախառն ներքին արդյունքի, ինչպես նաև արտերկրից դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը գտնվում է մեծ կախման մեջ:

Գորպորատիվ կառավարում

Բանկի կառավարման մարմիններն են՝ Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը՝ որպես բանկի կառավարման բարձրագույն մարմին, Բանկի Խորհուրդը, Բանկի Վարչությունը և Գործադիր տնօրենը:

Բանկի խորհրդի կառուցվածքը և կազմը

Բանկի Խորհրդի նախագահ

Ս. Սուքիասյան

Բանկի Խորհրդի անդամներ

Ռուբեն Հայրապետյան

Արամ Մելիքյան

Լուիզա Պետրոսյան

Հրանտ Սուվարյան

Պեր Ֆիշեր

Բանկի տնօրինության կառուցվածքը և կազմը

Գործադիր տնօրեն Ա. Խաչատրյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ռ. Բադայան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Օ. Զիչյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ա. Առաքելյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ա. Մանրիկյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ա. Փիլոսյան

Գլխավոր հաշվապահ՝ Մ. Պողոսյան

Ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման վարչության պետ՝ Հ. Ավետիսյան

Իրավաբանական վարչության պետ՝ Վ. Ջհանգիրյան

Բանկի սեփականության կառուցվածքը և բաժնետերերի/մասնակիցների քանակը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում

Բանկի կանոնադրական կապիտալը 31.12.2022թ. դրությամբ կազմում է 26,652,068 հազ. ՀՀ դրամ: Այն ներառում է 1,950,295 սովորական բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 10,400 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և 424,600 արտոնյալ բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 15,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Նշանակալից մասնակիցներ

Սուբիասյան Սարիբեկ Ալբերտի	31.89%
Սուբիասյան Խաչատուր Ալբերտի	15.47%
Սուբիասյան Էդուարդ Ալբերտի	10.35%

Բանկի ղեկավարների վարձատրության քաղաքականությունը

Բանկում ղեկավարների վարձատրության հատուկ քաղաքականություն չի կիրառվում: Ղեկավար անձանց վարձատրությունը կատարվում է խորհրդի կողմից հաստատված հաստիքացուցակի հիման վրա:

Բանկի արտաքին աուդիտին վճարները

Բանկի արտաքին աուդիտն իրակացնող անձը հաստատվում է Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից՝ Բանկի խորհրդի ներկայացմամբ, իսկ արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի վարձատրության չափը հաստատվում է Բանկի խորհրդի կողմից:

Ծանոթագրություն 2. "Հաշվապահական քաղաքականությունը"

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը և ներկայացումը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում և ներկայացվում են համաձայն ՀՀ օրենսդրության և ենթաօրենսդրական ակտերի՝ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված

Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտերի և վերջինի պատրաստման և ներկայացման սկզբունքների, ստանդարտների կիրառման ուղեցույցների և ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդունված իրավական ակտերի: Ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացվում են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ: Ֆինանսական հաշվետվությունների առումով հաշվետու տարի է համարվում հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ընկած ժամանակահատվածը:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են պատմական արժեքով:

Բանկում ֆինանսական հաշվետվությունները (բացառությամբ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության) պատրաստվում են հաշվեգրման սկզբունքին համապատասխան:

Եկամուտների և ծախսերի հիմնական տեսակների ճանաչումը

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար, բացառությամբ շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող գործիքների, ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես "տոկոսային եկամուտ" և "տոկոսային ծախս"՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Օվերդրաֆտների, օվերնայթների, վարկային գծերի, թղթակցային հաշիվների, բանկային հաշիվների, ցպահանջ ավանդների դիմաց տոկոսների հաշվեգրումն իրականացվում է գծային եղանակով, եթե Բանկը չի կարող կանխատեսել այդ ակտիվների ապագա դրամական հոսքերը: Արժեզրկված վարկերի տոկոսների հաշվեգրումը չի դադարեցվում: Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեզրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը շարունակում է ճանաչվել՝ կիրառելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ նոր հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Բանկի տույժերի և տուգանքների գծով ստացվելիք գումարները հաշվեգրվում են եկամուտներին յուրաքանչյուր օր: Հաշվեգրվող գումարի չափի հաշվարկման համար հիմք են հանդիսանում համապատասխան պայմանագրերը:

Բանկի կողմից տույժերի և տուգանքների գծով վճարվելիք գումարները ծախս են ճանաչվում յուրաքանչյուր օր՝ հիմք ընդունելով համապատասխան պայմանագիրը:

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Այլ եկամուտներն ու ծախսերը, մասնավորապես՝ վարձավճարները, գովազդային, շենքի

պահպանման, տեխնիկական սպասարկման պարտավորությունները, ինչպես նաև փոխադրամիջոցների օգտագործած վառելիքի ծախսային պարտավորությունները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում՝ հիմք ընդունելով համապատասխան պայմանագիրը կամ նախորդ ժամանակաշրջանի վճարումները: Ընդ որում, ոչ տոկոսային ծախսերի գծով, հաշվեգրումները ամսական մինչև 10,000 դրամ կազմելու դեպքում կատարվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը, իսկ 10,000 դրամից ավելի դեպքում՝ օրական: Բանկը աշխատակիցների արձակուրդային վճարների գծով ծախսերի կուտակումը կատարում է յուրաքանչյուր օր:

Հիմնական միջոցների (այդ թվում՝ ֆինանսական վարձակալությամբ ստացված), վարձակալված հիմնական միջոցներին ուղղված կապիտալ ներդրումների և ոչ նյութական ակտիվների գծով ամորտիզացիոն հատկացումներն սույն Քաղաքականությամբ սահմանված չափերով իրականացվում են յուրաքանչյուր օր և ճշգրտվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը: Շահագործումից դուրս հիմնական միջոցների գծով ամորտիզացիոն հատկացումները Բանկի վարչության կողմից սահմանված չափերով իրականացվում են յուրաքանչյուր օր և ճշգրտվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը:

Շահաբաժինները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են հաշվեգրման սկզբունքի համաձայն՝ դրանց հայտարարման պահին:

Արտարժույթային գործառնությունների հաշվառում

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերագնահատվում են՝ կիրառելով ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ միջին փոխարժեքը: Արտարժույթային գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես եկամուտ կամ ծախս: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք ներկայացված են սկզբնական արժեքով, փոխարկվում են դրամի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքներով:

Արտարժույթի առքի և վաճառքի փոխարժեքները սահմանվում են հաշվի առնելով ՀՀ միջբանկային շուկայում ձևավորված փոխարժեքների մեծությունը, առաջարկի և պահանջարկի ծավալները ՀՀ տարածքում, այլ գործոններ (շուկայի ուսումնասիրության հիման վրա կատարված կանխատեսումներ, ֆորս-մաժորային պայմաններ և այլն): Արտարժույթի փոխարժեքները սահմանելիս նշված գործոններից բացի, հիմք են ընդունվում նաև տվյալ պահին արտարժույթի միջազգային շուկայում ձևավորված այլ համակարգերում արտացոլված փոխարժեքները:

Հարկային հաշվառում

Շահութահարկի, ավելացված արժեքի հարկի, եկամտային հարկի, անշարժ գույքի հարկի և փոխադրամիջոցների գույքահարկի, պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային վճարումների գծով հաշվառումը տարվում է ՀՀ հարկային օրենսգրքին համապատասխան:

Հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Ընթացիկ շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին համաձայն՝ յուրաքանչյուր օրվա համար հաշվեգրվում է շահութահարկի պարտավորությունը հարկային շահույթի նկատմամբ (հաշվի առած "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն եկամուտներից չնվազեցվող ծախսերը) և յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրվա դրությամբ այն ճշգրտվում է:

Հետաձգված հարկերը, եթե առկա են այդպիսիք, առաջանում են ակտիվի կամ պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և դրա հարկային բազայի միջև եղած ժամանակավոր տարբերություններից: Ակտիվի կամ պարտավորության հարկային բազան դա գումար է, որը հարկային նպատակներով վերագրվում է այդ ակտիվին կամ պարտավորությանը: Ժամանակավոր տարբերությունների հետևանքով առաջացած հետաձգված հարկային պարտավորությունների գծով, եթե առկա են այդպիսիք, մասհանումները կատարվում են ամբողջությամբ: Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են այն չափով, որքանով որ հավանական է տվյալ ակտիվների իրացումը: Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում: Հետաձգված հարկը ճանաչվում է յուրաքանչյուր եռամսյակի վերջին աշխատանքային օրը:

Շահութահարկի գծով հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, երբ Բանկը՝

- ունի ճանաչված ընթացիկ հարկային ակտիվների և պարտավորությունների գումարների հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք.
- մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ.
- հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից յուրաքանչյուր ապագա ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում ակնկալվում է հետաձգված հարկային պարտավորությունների և ակտիվների զգալի գումարների մարում կամ փոխհատուցում:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Բանկի կանխիկ դրամական միջոցների փաստացի ներհոսքի (մուտքագրումը) և կամ արտահոսքի (ելքագրումը) ձևակերպումը կատարվում է արժույթների անվանական

արժեքով, Բանկի կողմից ընդունված դրամարկղային գործառնությունները կանոնակարգող կարգով, ինչպես նաև այլ կարգերով և իրավական ակտերով նախատեսված և պատշաճորեն կազմված վճարահաշվարկային փաստաթղթերի հիման վրա:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը կազմվում է անուղղակի մեթոդով:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ կենտրոնական բանկում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Ֆինանսական գործիքներ

ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» ստանդարտն ուժի մեջ է մտել 2018թ. հունվարի 1-ին և կիրառելի է այդ ամսաթվից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Բանկը կիրառել է նոր ստանդարտը՝ ճանաչելով անցման կուտակային ազդեցությունը հաշվետու տարվա սկզբի չբաշխված շահույթում և առանց համեմատական տեղեկատվությունը վերահաշվարկելու: Ճանաչում.:

Բանկը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունն իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր կերպով գնումները կամ վաճառքները հաշվառվում են գործարքի ամսաթվի դրությամբ:

Դասակարգում և չափում.

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն բոլոր պարտքային ֆինանսական ակտիվները, որոնք չեն համապատասխանում բացառապես հիմնական գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին, սկզբնական ճանաչման ժամանակ դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող: Բացառապես հիմնական գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին համապատասխանող պարտքային ֆինանսական ակտիվների համար սկզբնական ճանաչման ժամանակ դասակարգումն որոշվում է բիզնես մոդելի հիման վրա, որի համաձայն այդ գործիքները կառավարվում են .

գործիքները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը ստանալու նպատակով, չափվում են ամորտիզացված արժեքով,

գործիքները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը ստանալու և վաճառքի նպատակով, չափվում են իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով,

այլ նպատակով պահվող գործիքները, ներառյալ առևտրային ֆինանսական ակտիվները, գնահատվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ բաժնային ֆինանսական ակտիվները պետք է դասակարգվեն որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ որոշում է կայացվել, առանց հետագայում վերանայելու իրավունքի, դրանք դասակարգել որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող բաժնային գործիքներից ողջ իրացված և չիրացված շահույթն ու վնասը, բացառությամբ շահաբաժինների, ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում, առանց

շահույթում կամ վնասում հետագա վերադասակարգման:

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են, որպես հետագայում ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող դասակարգված ֆինանսական պարտավորությունների:

Այն ակտիվները, որոնք մինչև ստանդարտի ընդունվելը չափվել են իրական արժեքով, ստանդարտի կիրառումից հետո շարունակվել են չափվել իրական արժեքով:

Պարտքային արժեթղթերը, որոնք 31.12.2017թ. դրությամբ դասակարգված են եղել որպես վաճառքի համար մատչելի, ՖՀՄՍ 9-ով կդասակարգվեն իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող, քանի որ Բանկը ակնկալում է ոչ միայն այդ ակտիվները պահել պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքագրելու համար, այլ նաև համեմատաբար հաճախակիորեն իրականացնել էական գումարով վաճառքներ:

Բանկը կարող է արժեթղթերի պորտֆելի մի մասը Բանկի Վարչության որոշման հիման վրա դասակարգել որպես ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ:

Քանի որ վարկերը բավարարել են բացառապես մայր գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին, դրանք նոր ստանդարտի կիրառումից հետո կշարունակվեն չափվել ամորտիզացված արժեքով:

Հետագա չափման հետևանքով առաջացած շահույթ և վնաս.

Ֆինանսական ակտիվներից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է հետևյալ կերպ.

իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքի գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, դրանց տոկոսագումարները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,

իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է կապիտալում՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում, մինչև որ նշված ակտիվն ապաճանաչվում է և այդ պահին կուտակված շահույթը կամ վնասը, որը նախկինում ճանաչվել էր կապիտալում, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունն ապաճանաչվում է կամ արժեզրկվում է, ինչպես նաև ամորտիզացիայի հաշվարկի ընթացքում:

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, կամ որում Բանկը չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները ներառում են սվոպերը, ֆորվարդները, ֆյուչերսները, օպցիոնները: Ածանցյալ գործիքների սկզբնական ճանաչումն իրականացվում է ածանցյալ պայմանագրի կնքման օրը գործող իրական արժեքով: Հետագայում ածանցյալ գործիքները

վերաչափվում են իրական արժեքով: Բոլոր ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ՝ դրական իրական արժեքի դեպքում, և որպես պարտավորություն՝ բացասական իրական արժեքի դեպքում: Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանագրերը Բանկի կողմից օգտագործվում են իր առևտրային գործունեության և դրամական միջոցների ընթացիկ կառավարման շրջանակներում: Նշված պայմանագրերը հաշվառվում են որպես ֆինանսական գործառնություններ:

Հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի հաշվետվությունում, իսկ այդ պայմանագրերով ստացված միջոցները գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հոդվածներում

Հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող կամ վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր, իսկ այդ պայմանագրերով ստացված միջոցները գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հոդվածներում:

Հետգնման պայմանագրով ձեռքբերված արժեթղթերի դիմաց տրամադրված գումարները գրանցվում են պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրամադրված վարկեր և փոխատվություններ հոդվածներում:

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են համապատասխան հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում:

Վարձակալություն

Վարձակալության պայմանագրով որոշակի փոխհատուցման դիմաց վարձակալին է փոխանցվում ակտիվի օգտագործման իրավունքը համաձայնեցված ժամկետի ընթացքում:

Բանկի կողմից հաշվառումն իրականացվում է համաձայն ՖՀՄՍ 16-ի:

Բանկը վարձակալության ժամկետի սկզբում ճանաչում է օգտագործման իրավունքով ստացված ակտիվը և ապագա վարձավճարների գծով համապատասխան պարտավորությունը հաշվեկշռում (բացառություն են կազմում կարճաժամկետ վարձակալությունը և ցածրարժեք ակտիվների վարձակալությունը):

Օգտագործման իրավունքով ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով, որն իր մեջ ներառում է՝

- վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական արժեքը,
- արդեն կատարված վճարումները՝ նվազեցնելով ստացված զեղչերը,
- վարձակալի կողմից իրականացված՝ գործարքի գծով սկզբնական ուղղակի ծախսումները,
- ակտիվի ապատեղակայման, տեղափոխման, վերականգնման աշխատանքների հետ

կապված ծախսումները:

Օգտագործման իրավունքով ստացված ակտիվի սկզբնական արժեքի մեջ չեն ներառվում վարձակալված ակտիվի բարելավման գծով ծախսումները:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է այդ ամսաթվի դրությամբ չվճարված ապագա վարձակալական վճարների ներկա արժեքով՝ կիրառելով վարձակալի կողմից լրացուցիչ փոխառու միջոցներ ներգրավելու միջին տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը հավասար է հետևյալ բաղադրիչների հանրագումարի ներկա արժեքին՝

ֆիքսված վճարումներ վարձակալության ժամկետում,

ինդեքսից կամ գործակցից կախված փոփոխական վճարումներ վարձակալության ժամկետում,

երաշխավորված մնացորդային արժեք կամ ձեռքբերման սպասվող գին, եթե կա նման օպցիա և դրա իրագործումը գրեթե հաստատ է,

վաղաժամկետ դադարեցման տույժ, եթե դա հաշվի է առնվել վարձակալության ժամկետը որոշելիս:

Սկզբնական ճանաչումից հետո օգտագործման իրավունքով ստացված ակտիվը պետք է չափվի սկզբնական արժեքով՝

նվազեցնելով կուտակված մաշվածությունը, որը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի վարձակալության ժամկետի ընթացքում,

ճշգրտելով պայմանագրային պարտավորությունների վերանայումից առաջացած տարբերությունների չափով:

Վարձակալության մեկնարկից հետո վարձակալության գծով պարտավորությունը չափվում է՝ ավելացնելով հաշվեկշռային արժեքը՝ վարձակալության գծով պարտավորության տոկոսի արտացոլման համար,

նվազեցնելով հաշվեկշռային արժեքը՝ վճարված վարձակալական վճարների արտացոլման համար,

վերագնահատելով հաշվեկշռային արժեքը՝ պայմանագրային պայմանների փոփոխության արտացոլման համար:

Ստանդարտի ընդունումը հանգեցրել է Բանկի կողմից նախկին բոլոր գործառնական վարձակալությունների հետ կապված (բացառությամբ որպես ցածրարժեք դասակարգված կամ 12 ամսից պակաս մնացորդային վարձակալության ժամկետ ունեցող) օգտագործման իրավունքով ակտիվների և դրա հետ կապված վարձակալության գծով պարտավորությունների ճանաչմանը:

Նոր ստանդարտը կիրառվել է՝ օգտագործելով առաջընթաց մոտեցումը: Բանկը որոշել է օգտագործման իրավունքով ակտիվի արժեքի մեջ չներառել նախնական ուղղակի ծախսումները այն գործառնական վարձակալության պայմանագրերի համար, որոնք գործել են ՖՀՄՍ 16-ի սկզբնական կիրառման ամսաթվին (2019 թվականի հունվարի 1-ին): Այս ամսաթվի դրությամբ օգտագործման իրավունքով ակտիվները Բանկը չափում է մնացորդային վարձակալական վճարների ներկա արժեքով, որը զեղչված է՝ օգտագործելով սկզբնական կիրառման ամսաթվի դրությամբ լրացուցիչ փոխառու միջոցների ներգրավման տոկոսադրույքը՝ բացառելով ցանկացած կանխավճարային կամ հաշվեգրված վարձակալության վճարները, որոնք գոյություն ունեն անցման ամսաթվին:

Ֆինանսական ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստ

Բանկը ակտիվների դասակարգումը և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորումը իրականացնում է ՀՀ օրենսդրության պահանջների համաձայն և Բանկի խորհրդի կողմից հաստատված "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ վարկերի և դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման" կանոնակարգով:

Հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ կատարվում են պահուստների ճշգրտումներ համաձայն ՖՀՄՄ-ների:

ՖՀՄՄ 9-ի համաձայն՝

Վարկային պորտֆելի պահուստի ձևավորումը ենթադրում է վարկային ռիսկի գնահատում՝ վարկային պորտֆելի ենթապորտֆելների ժամանակային շարքերի վարքագծի և դրանց վրա ազդող մակրոտնտեսական գործոնների հիման վրա: Գնահատականների տրման համար կիրառվում է "staging" (վարկերի դասակարգումը ըստ ժամկետանց օրերի):

Յուրաքանչյուր ենթապորտֆելի պահուստի չափը որոշվում է հետևյալ բանաձևի միջոցով՝

$$\text{ՊԱՀՈՒՍ} = \text{ՄՆԱՅՈՐԴ} * \text{EAD} * \text{PD} * \text{LGD}$$

որտեղ՝

ՄՆԱՅՈՐԴ - տվյալ վարկային ենթապորտֆելի մնացորդային գումարը,

EAD – (exposure-at-default) գործակից, որի միջոցով ճշգրտվում է ենթապորտֆելի մնացորդային արժեքը,

PD – (probability of default) հավանականություն, թե տվյալ ենթապորտֆելի որ մասն է հակված դեֆոլտի, որտեղ դեֆոլտը համարժեք է 90+ օր ժամկետանց օրերին,

LGD – (loss-given-default) վնասի բերված արժեք՝ ըստ էֆֆեկտիվ սոկոսադրույքի, երբ վարկը դառնում է դեֆոլտ:

Հաշվարկվում են EAD30 և EAD90 գործակիցներ համապատասխանաբար Stage 1 և Stage 2 դասում գտնվող վարկերի համար՝ ըստ առանձնացված ենթապորտֆելների:

Վարկերի պահուստի գնահատականի հաշվարկման համար առանձնացվում են PD12Month և PDLifetime համապատասխանաբար Stage 1 և Stage 2 դասում գտնվող վարկերի համար:

Պետական պարտատոմսերի պորտֆելի պահուստի ձևավորումը կատարվում է հաշվի առնելով Moody's վարկանշային գործակալության կողմից Հայաստանին տրված PD և LGD գործակիցները:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ ՀՀ դրամով: Արտարժույթով ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները գրանցվում են ձեռք բերման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող միջին փոխարժեքով և հետագայում՝ փոխարժեքի փոփոխման դեպքում չեն վերագնահատվում:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների սկզբնական արժեքը որոշվում է համաձայն ՖՀՄՍ 38-ի "Ոչ նյութական ակտիվ" ակտիվի մշակման փուլում, եթե հնարավոր է ցուցադրել ներստեղծված ակտիվի համապատասխանությունը ՖՀՄՍ-ով առաջադրված պայմաններին: Ներստեղծված համակարգչային ծրագրերի սկզբնական արժեքը որոշվում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին համապատասխան:

Ոչ նյութական ակտիվի միավորի վերագրումը ՀՀ տարածքում գործող բանկերի հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանով և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգով սահմանված այս կամ այն դասին (օրինակ՝ համակարգչային ծրագրեր, լիցենզիաներ և վստահագրեր, հեղինակային իրավունքներ և այլն) իրականացվում է Գլխավոր հաշվապահի մեթոդական ցուցումների հիման վրա՝ ելնելով տվյալ միավորի օգտագործման նշանակությունից և նպատակից:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվի սկզբնական արժեքը ներառում է ՖՀՄՍ-ով սահմանված ծախսերը: Ընդ որում, սկզբնական արժեքում կարող են ներառվել միայն այն ծախսումները, որոնք կատարվել են այն հաշվետու եռամսյակում, որի ընթացքում ճանաչվում է տվյալ ակտիվը:

Ոչ նյութական ակտիվի վրա կատարված հետագա ծախսումները, որոնք համաձայն ՖՀՄՍ-ի պահանջների կարող են ավելացվել ոչ նյութական ակտիվի արժեքին, հաշվառվում են որպես կապիտալ ներդրումներ և ավելացվում են տվյալ ակտիվի արժեքին Բանկի Վարչության որոշմամբ:

Ոչ նյութական ակտիվների յուրաքանչյուր միավորի ամուրտիզացիայի ժամկետը որոշում է Բանկը՝ ելնելով ՖՀՄՍ-ով սահմանված չափանիշներից: Մասնավորապես, ներստեղծված համակարգչային ծրագրերի ամուրտիզացիայի ժամկետը որոշելու համար հաշվի է առնվում շուկայում տվյալ պահին առկա նմանատիպ նպատակային նշանակություն ունեցող ծրագրերի օգտակար ծառայության ժամկետի մասին տեղեկատվությունը, Բանկում նախկինում գործող նմանատիպ ծրագրերի փաստացի օգտակար ծառայության ժամկետը, ՖՀՄՍ-ով նախատեսված այլ չափանիշներ:

Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիայի գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է ամուրտիզացիայի հաշվարկման գծային մեթոդը:

Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիայի ժամանակաշրջանը և ամուրտիզացիայի հաշվարկման մեթոդը սահմանվում է ՖՀՄՍ-ի համաձայն, կնքված պայմանագրի գործողության ժամկետում, իսկ այդ ժամկետի բացակայության կամ դրա որոշման անհնարինության դեպքում ոչ նյութական ակտիվը ենթակա չէ ամուրտիզացիայի: Ամուրտիզացիայի հաշվարկման մեթոդի փոփոխությունն իրականացվում է Բանկի Խորհրդի կողմից սույն Քաղաքականության մեջ համապատասխան փոփոխություն կատարելու միջոցով:

Ոչ նյութական ակտիվների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման դեպքում դրանք վերագնահատվում են Բանկի Խորհրդի որոշման հիման վրա:

Ֆինանսական հաշվետվություններում ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների վերաբերյալ ՖՀՄՍ-ով պահանջվող տեղեկատվության բացահայտումն իրականացվում է առանձին:

Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիան հաշվարկվում է "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն: Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույքը սահմանվում է Բանկի Խորհրդի որոշմամբ:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների միավորը, որը համապատասխանում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին, սկզբնապես չափվում է իր սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ ՀՀ դրամով, բացառությամբ շենքերի, որոնք հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով: Արտարժույթով ձեռք բերված հիմնական միջոցները գրանցվում են ձեռք բերման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող միջին փոխարժեքով և հետագայում՝ փոխարժեքի փոփոխման դեպքում չեն վերագնահատվում:

Հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, հարկերը, ներառյալ ԱԱՀ-ի գումարները, ներկրման տուրքերը, պարտադիր այլ վճարները, որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն Բանկին ետ վերադարձման, և ակտիվը իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած ծախս: Տրամադրված ցանկացած զեղչ և արտոնություն հանվում է գնման գնից:

Ձեռք բերված հիմնական միջոցների միավորի հաշվառման նպատակով՝ արժեքի չափումը, ճանաչումը, հետագա ծախսումները, վերագնահատումները և դուրսգրումները կատարվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, ինչպես նաև Բանկի ներքին ակտերով:

Հիմնական միջոցների միավորի վերագրումը ՀՀ տարածքում գործող բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդերի և ներդրումային ֆոնդերի կառավարիչների հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանով և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգով սահմանված այս կամ այն դասին (օրինակ՝ գույք և գրասենյակային սարքավորումներ, կապի և հաղորդակցման միջոցներ, հաշվողական, համակարգչային և ավտոմատ կառավարման այլ տեխնիկա, փոխադրամիջոցներ և այլն) իրականացվում է գլխավոր հաշվապահի մեթոդական ցուցումների հիման վրա՝ ելնելով տվյալ միավորի օգտագործման ժամկետից, նշանակությունից և նպատակից:

Հիմնական միջոցները ներկայացվում են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ՝ հաշվի առնելով արժեզրկումից կուտակված կորուստը: Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: 2018թ. հունվարի 1-ից Բանկը սահմանում է հետևյալ օգտակար ծառայության ժամկետները՝

Օգտակար ծառայության
ժամկետ
(տարիներ)

Տարեկան
տոկոսադրու
յք
(%)

Շենքեր, շինություններ	50	2
Համակարգիչներ	5	20
Տրանսպորտային միջոցներ	8	12.5
Այլ հիմնական միջոցներ՝ կապի միջոցներ, UPS մարտկոցներ, բանկոմատներ, գույք-գրասենյակային սարքավորումներ և այլն	8	12.5
Այլ համակարգչային տեխնիկա՝ տպող բազմաֆունկցիոնալ սարքեր (պրինտեր, սկաներ, պատճենահանող սարքեր), POS տերմինալներ, մոդեմներ	3	33.3
Ցանցային սարքեր	5	20
Մինչև 50,000 դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	մինչև տվյալ տարվա ավարտը	

Մինչև 2013թ-ի հունվարի 1-ը շահագործման մեջ եղած հիմնական միջոցների մաշվածությունը, կապված օգտակար ծառայությունների ժամկետների վերանայման հետ, հաշվարկվում է հետևյալ կերպ. հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը (սկզբնական արժեքից հանած կուտակված մաշվածությունը) բաշխվում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդով՝ նոր սահմանված օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետում: Վերջինս իրենից ներկայացնում է 2013թ-ի հունվարի 1-ից սահմանվող օգտակար ծառայության ժամկետի և շահագործման անցնելու ամսաթվից մինչև 2013թ. հունվարի 1-ը ընկած ժամանակահատվածի տարբերություն:

01.01.2013թ.-ից հետո ձեռքբերված հիմնական միջոցների համար սահմանվում է մնացորդային արժեք, որը կազմում է նրանց սկզբնական արժեքի 0.1%-ը, սակայն ոչ ավել 20 000 դրամ, բացառությամբ շենքերի և փոխադրամիջոցների, որոնց մնացորդային արժեքը սահմանվում է նրանց սկզբնական արժեքի 1%-ի չափով:

Մինչև 01.01.2013թ. ձեռքբերված հիմնական միջոցների համար սահմանվում է մնացորդային արժեք, որը կազմում է նրանց հաշվեկշռային արժեքի 0.1%-ը, սակայն ոչ ավել 20 000 դրամ, բացառությամբ շենքերի և փոխադրամիջոցների, որոնց մնացորդային արժեքը սահմանվում է նրանց հաշվեկշռային արժեքի 1%-ի չափով :

Հիմնական միջոցների մաշվածությունը հաշվարկվում է "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն: Հիմնական միջոցների տվյալ խմբի ամորտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույքը սահմանվում է Բանկի Խորհրդի որոշմամբ:

Հողի համար մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Հիմնական միջոցների ընթացիկ վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին:

Այն ծախսումները, որոնք բարձրացնում են հիմնական միջոցի միավորի շահագործման արդյունավետությունը սկզբնապես գնահատված նորմատիվային ցուցանիշների համեմատ, ճանաչվում են որպես կապիտալ բնույթի ծախսումներ և ավելացվում են ակտիվի սկզբնական արժեքին: Նշված ծախսումներն ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գծային մեթոդը՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում, եթե դրանք չեն գերազանցում տվյալ տարվա (հիմնական միջոցի տվյալ միավորի արժեքին նշված ծախսումները ավելացնելու տարվա) հունվարի 1-ի դրությամբ հիմնական միջոցի մնացորդային արժեքը, հակառակ դեպքում ամորտիզացվում են օգտակար ծառայության ամբողջ ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի դուրսգրումից կամ իրացումից առաջացած արդյունքը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է որպես եկամուտ կամ ծախս:

Բանկի հիմնական միջոցների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման (ֆինանսական տարվա ընթացքում 25%) դեպքում դրանք վերագնահատվում են Բանկի Խորհրդի որոշման հիման վրա: Վերագնահատումն իրականացվում է համապատասխան լիցենզիա ունեցող անկախ կազմակերպության կողմից: Վերագնահատման արդյունքները Բանկի հաշվապահական հաշվեկշռում և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են ՖՀՄՄ-ով սահմանված կարգով: Վերագնահատման արդյունքում առաջացած աճը հաշվեգրվում է չբաշխված շահույթին Բանկի կողմից ակտիվն օգտագործելու ընթացքում՝ մաշվածության հաշվարկմանը զուգընթաց: Ընդ որում, հաշվեգրվող գումարի մեծությունը որոշվում է ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության միջև եղած տարբերությամբ: Վերագնահատման արդյունքում առաջացած աճի հաշվեգրումը չբաշխված շահույթին ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի արտացոլվում:

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում: Վարձակալված շենքերի վրա կատարված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով 20 տարվա ընթացքում:

Բանկի հիմնական միջոցներում կապիտալ ներդրումների գծով ձևավորված ակտիվները չեն ամորտիզացվում:

Պաշարներ

Բանկի պաշարները ընդգրկում են՝

- արագամաշ առարկաները,

- ապրանքները, ներառյալ գրավի բռնագանձման արդյունքում Բանկի սեփականությանն անցած ապրանքները,
- նյութերը և օժանդակ միջոցները, որոնք պետք է օգտագործվեն Բանկի գործունեության ընթացքում:

Արագամաշ առարկաներին են վերաբերում այն ակտիվները, որոնց ծառայության ժամկետը չի գերազանցում մեկ տարին:

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով:

Պաշարների ինքնարժեքի որոշման ժամանակ Բանկը ընդունում և կիրառում է "Առաջինը մուտք՝ առաջինը ելք" ԱՄԱԵ (ՖԻՖՈ) բանաձևը: ԱՄԱԵ (ՖԻՖՈ) բանաձևը ենթադրում է, որ պաշարների միավորները, որոնք գնվել են առաջինը, ելքագրվում են առաջինը և, հետևաբար միավորները, որոնք մնում են պաշարներում հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, վերջին գնվածներն են: Արագամաշ առարկաների արժեքը ծախսագրվում է շահագործման հանձնելու պահին:

Հաշվարկներ բանկի և մասնաձյուղերի միջև

Բանկի գլխավոր գրասենյակի և նրա մասնաձյուղերի փոխադարձ հաշիվները համադրվում են յուրաքանչյուր օր՝ ծրագրային եղանակով ստացվող հաշվետվության միջոցով: Համադրման արդյունքում հայտնաբերված սխալներն ուղղվում են տվյալ օրվա ընթացքում:

Հաշվապահական հաշվեկշիռ կազմելիս Բանկի գլխավոր գրասենյակի և նրա մասնաձյուղերի միջև հաշվարկների հաշիվները պարտադիր զրոյացվում են:

Բանկի գլխավոր գրասենյակի և մասնաձյուղերի միջև հաշվարկների հաշիվները ենթակա են փակման շաբաթական կտրվածքով:

Բաժնետիրական կապիտալ և հետ գնված բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը ներառված են սեփական (ընդհանուր) կապիտալում: Սովորական բաժնետոմսերի գծով շահաբաժինները արտացոլվում են սեփական կապիտալում այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են: Ընթացիկ տարվան վերաբերվող շահաբաժինները, որոնց վճարումը հայտարարվել է հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բացահայտվում են հաշվեկշռի ամսաթվից հետո տեղի ունեցող իրադարձությունների ծանոթագրությունում: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկվում է բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթը հարաբերելով տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թվին:

Որոշակի դեպքերում և համաձայն ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգի Բանկը կարող է հետ գնել իր բաժնետոմսերը: Այս դեպքում վճարված փոխհատուցումը նվազեցվում է սեփական (ընդհանուր) կապիտալից և ներկայացվում է որպես հետգնված բաժնետոմսեր մինչև վերջինների իրացումը: Նշված բաժնետոմսերը հետագայում

վաճառվելու դեպքում ստացված ցանկացած փոխհատուցումը ներառվում է սեփական (ընդհանուր) կապիտալում:

Ներդրողների կողմից սովորական բաժնետոմսերի ձեռքբերման համար վճարված գնի և անվանական արժեքի միջև եղած դրական տարբերությունը ճանաչվում է սեփական կապիտալում որպես արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով էմիսիոն եկամուտ:

Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են Կառավարության և Կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Պայմանագրեր, պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պայմանական պարտավորությունները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, այլ բացահայտվում են ծանոթագրություններում: Սակայն պայմանական պարտավորությունները չեն բացահայտվում, երբ դրանց մարման նպատակով տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսքի հնարավորությունը շատ փոքր է:

Պայմանական ակտիվները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, այլ բացահայտվում են ծանոթագրություններում, երբ դրանց հետ կապված տնտեսական օգուտների ներհոսքը հավանական է դառնում:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ

Բանկը օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում պատրաստում է համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ ՖՀՄՄ-ի և ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից հաստատված "Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի կողմից Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ ներկայացվող համախմբված հաշվետվությունների կազմման կարգ"-ի համաձայն:

Սեզմենտային հաշվետվություններ

Բանկն օգտագործում է բիզնես-սեզմենտների (ըստ ֆիզիկական անձանց, կազմակերպություններին և մատուցվող բանկային ներդրումային ծառայությունների) տեղեկատվությունը որպես առաջնային ներկայացման ձև: Աշխարհագրական սեզմենտները հանդիսանում են երկրորդային ներկայացման ձև:

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրանց դիմաց ստացված փոխհատուցման իրական արժեքը՝ գտված գործարքի հետ կապված ծախսումներով: Հետագայում թողարկված պարտքային արժեթղթերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով և ցանկացած տարբերություն, որը առաջանում է ստացված գուտ փոխհատուցման և մարվող գումարների միջև, արտացոլվում է եկամուտների և ծախսերի հաշվետվությունում տվյալ արժեթղթերի շրջանառության ժամանակահատվածում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Համադրելի տեղեկատվություն

Անհրաժեշտության դեպքում համադրելի թվերը ճշգրտվում են՝ ընթացիկ տարվա հետ համադրելիության ապահովման նպատակով:

Հաշվապահական հաշվառման ամսաթվից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Ֆինանսական տարվա վերջին աշխատանքային օրվա վիճակով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, եթե անհրաժեշտություն է առաջանում կատարելու համապատասխան ճշգրտումներ՝ նախորդ տարվա վերջին օրվա ամսաթվով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի մեջ, կատարվում են հետևյալ դեպքերում՝ Բանկի սեփական ուժերով էական սխալներ հայտնաբերելու դեպքում, էական սխալներ, որոնք հայտաբերվել են աուդիտորական կազմակերպության կողմից և հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո տեղի ունեցած ճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Բանկի սեփական ուժերով էական սխալներ հայտնաբերելու դեպքում, եթե էական սխալի գումարը կախված է տվյալ գործարքի կամ հոդվածի չափից և բնույթից, և հաշվեկշռում արտացոլված ցուցանիշները էական չեն փոփոխվելու, և եթե այդ տեղեկատվության չբացահայտելը չի ազդելու օգտագործողների կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների տվյալների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա, ապա նախորդ տարվա վերջին օրվա ամսաթվով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի մեջ փոփոխություններ չեն կատարվում:

Եթե Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները սահմանված կարգով հրապարակելուց հետո առաջանում կամ հայտնաբերվում են էական սխալներ, ապա նման դեպքերում ճշգրտումներ չեն կատարվում և համարվում է, որ նման տեղեկատվության վերաներկայացումն անիրագործելի է:

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական վիճակի մասին
31 Դեկտեմբեր 2022թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ. դրամ

	Անվանում	Ծանոթություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ (ստուգված)
1	Ակտիվներ			
1.1	Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13	69,081,631	63,399,890
1.2	Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ		443	443
1.3	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	11,450,081	9,497,133
1.4	Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	14.1	6,381,390	7,826,751
1.5	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	15		5,053
1.5.1	Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	18	925,066	801,359
1.6	Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	16	259,441,259	220,889,139
1.7	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	17	3,200,122	4,338,411
1.7.1	Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	17.1	43,253,667	37,667,527
1.9	Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ		1,193,115	1,020,543
1.10	Հիմնական միջոցներ	20	10,574,826	10,725,710
1.10.1	Ոչ նյութական ակտիվներ	20	811,161	693,383
1.10.1	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	20.1	1,956,188	1,968,567
1.12	Այլ ակտիվներ	21	1,100,133	1,030,202
	Ընդամենը ակտիվներ		409,369,082	359,864,111
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություն բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22	59,977,459	53,677,620
2.2	Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և փոխառություններ	22.1	59,574,028	55,584,125
2.3	Հետգնման պայմանագրեր	22.2	27,096,326	21,819,777
2.4	Հետգնման պայմանագրեր	22.3	38,713,408	34,576,952
2.5	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23	156,014,810	135,948,859
2.6	Ստորադաս փոխառություն	23.1	3,971,329	3,605,469
2.7	Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		1,064,597	247,266
2.8	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	24	8,517,115	6,107,897
2.9	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	25		21,883
2.10	Վճարվելիք գումարներ	26	557,794	532,196
2.11	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	11	177,744	175,877
2.12	Պահուստներ	30	103,386	77,321
2.13	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	40	1,475,813	1,572,752
2.14	Այլ պարտավորություններ	27	3,272,118	2,671,094
	Ընդամենը պարտավորություններ		360,515,927	316,619,088
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	28	26,652,068	26,107,555
3.2	Էմիսիոն եկամուտ		745,223	289,718
3.3	Պահուստներ			
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		3,663,000	3,481,000
3.3.2	Իրական արժեքի պահուստ		(1,228,476)	(361,148)
3.3.3	Այլ պահուստներ		3,112,039	3,214,025
3.4	Զբաղիված շահույթ (վնաս)		15,909,301	10,513,873
	Ընդամենը կապիտալ		48,853,155	43,245,023
	Ընդամենը պարտավորություններ և կապիտալ		409,369,082	359,864,111

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական արդյունքների մասին
31 Դեկտեմբեր 2022թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ, Բ.Երևան, Ամիրյան 23/1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթագրություն	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (ստուգված)
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	8,883,051	32,690,280	7,071,328	27,099,448
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3	(5,311,514)	(19,818,798)	(3,977,617)	(15,368,668)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		3,571,536	12,871,481	3,093,711	11,730,780
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	1,371,389	4,556,256	927,249	3,274,558
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(418,600)	(1,512,409)	(464,619)	(1,123,565)
Մտացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ		952,790	3,043,848	462,630	2,150,993
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	5	1,210,670	4,386,847	588,292	1,819,333
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	115,444	489,327	99,302	528,640
Գործառնական եկամուտներ		5,850,440	20,791,503	4,243,935	16,229,746
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին	7	(419,769)	(235,642)	(955,522)	(1,840,266)
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(2,170,199)	(8,444,235)	(2,042,810)	(7,420,780)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(881,972)	(3,177,869)	(804,576)	(3,232,113)
Գործառնական շահույթ		2,378,500	8,933,757	441,027	3,736,587
Շահույթ/ (վնաս) մինչև հարկումը		2,378,500	8,933,757	441,027	3,736,587
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	11	(637,401)	(2,079,083)	(492,357)	(780,148)
Ժամանակաշրջանի շահույթ		1,741,100	6,854,674	(51,331)	2,956,439

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Միջանկյալ հաշվետվություն
 Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
 31 Դեկտեմբեր 2022թ.
 "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ, Ք.Երևան, Ամիրյան 23/1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթագրություն	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (ստուգված)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք					
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ		(138,652)	(1,105,862)	(61,016)	(152,942)
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում հարկումից հետո		(1,781)	39,479	2,524	(209,518)
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումների գծով շահութահարկ		24,957	199,055	10,983	65,243
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո		(115,476)	(867,328)	(47,509)	(297,217)
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		1,625,624	5,987,347	(98,840)	2,659,222

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Ռոդոսյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2023թ. Հունվար 13

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջան		Էմիսիոն եկամուտ/վնաս	Գլխավոր պահուստ	Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	Ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ	Զբաղիչ շահույթ/վնաս	Ընդամենը	Ընդամենը կապիտալ
	Կանոնադրական կապիտալ	Զուտ գումարը							
Հոդվածներ	1	3	4	5	7	9	10	12	14
Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (I աղյուսակ)									
Մնացորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01/01/2021 (ստուգված)	25,955,663	25,955,663	180,180	3,275,000	(63,931)	3,319,815	8,928,892	41,595,619	41,595,619
Վերահաշվարկված մնացորդ	25,955,663	25,955,663	180,180	3,275,000	(63,931)	3,319,815	8,928,892	41,595,619	41,595,619
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	151,892	151,892	109,538	-	-	-	-	261,430	261,430
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	151,892	151,892	109,538	-	-	-	-	261,430	261,430
Զտեղբաշիված բաժնետոմսեր								-	-
Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի, փախերի)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Համապատասխան հետմուտ		-	-	-	(297,217)	-	2,956,439	2,659,222	2,659,222
Շահութաբաժիններ		-	-	-	-	-	(1,271,248)	(1,271,248)	(1,271,248)
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	206,000	-	-	(105,790)	(100,210)	-	-
Մասհանումներ գլխավոր պահուստին		-	206,000	-	-	-	(206,000)	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում		-				(105,790)	105,790	-	-
Մնացորդ միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2021(ստուգված)	26,107,555	26,107,555	289,718	3,481,000	(361,148)	3,214,025	10,513,873	43,245,023	43,245,023

Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (II աղյուսակ)									
Մնացորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01/01/2022(ստուգված)	26,107,555	26,107,555	289,718	3,481,000	(361,148)	3,214,025	10,513,873	43,245,023	43,245,023
Վերահաշվարկված մնացորդ	26,107,555	26,107,555	289,718	3,481,000	(361,148)	3,214,025	10,513,873	43,245,023	43,245,023
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	544,513	544,513	455,505	-	-	-	-	1,000,018	1,000,018
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	544,513	544,513	455,505	-	-	-	-	1,000,018	1,000,018
Զտեղբաշիված բաժնետոմսեր								-	-
Համապատասխան հետմուտ		-	-	-	(867,328)	-	6,854,675	5,987,347	5,987,347
Շահութաբաժիններ		-	-	-	-	-	(1,379,233)	(1,379,233)	(1,379,233)
Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազեցում), այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված ածանցյալ գործիքների աճ/նվազում		-						-	-
բաժնետոմսերի թողարկման համար ստացված կանխավճարներ		-						-	-
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	182,000	-	(101,986)	(80,014)	-	-
Մասհանումներ գլխավոր պահուստին				182,000			(182,000)	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում		-				(101,986)	101,986	-	-
Մնացորդ միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2022 (ստուգված)	26,652,068	26,652,068	745,223	3,663,000	(1,228,476)	3,112,039	15,909,301	48,853,155	48,853,155

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Միջանկյալ Հաշվետվություն
 Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ
 31 Դեկտեմբեր 2022թ.
 "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ.դրամ

Անվանում	Մասնագրություն	Հաշվետու ժամանակաշրջան (ստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (ստուգված)
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Տարվա շահույթ		6,854,674	2,956,439
<i>Ճշգրտումներ</i>			
Շահութահարկի գծով ծախս		2,079,083	780,148
Տնկոսակիր ակտիվների արժեզրկումից օգուտ/(վնաս)		235,642	1,840,266
Մաշվածություն, ամորտիզացիա, արժեզրկում		1,795,770	1,655,844
Հիմնական միջոցների օտարումից օգուտ/(վնաս)		(38,541)	(102,746)
Արտարժույթի փոխարկումից զուտ օգուտ		809,485	605,878
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ զուտ օգուտ		(316,951)	(379,970)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ զուտ օգուտ		(21,343)	(108,467)
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական ներհոսք՝ նախքան գործառնական ակտիվներում կամ պարտավորություններում փոփոխությունները		11,397,819	7,247,392
Գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխություններ			
Գործառնական ակտիվների (աճ)/նվազում			
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպություններից		(4,014,940)	3,062,798
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր		1,317,172	2,316,238
Հաճախորդներին տրված վարկեր		(56,228,234)	(32,739,469)
Այլ ակտիվներ		(92,518)	(25,372)
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		9,134,623	10,683,197
Հետգնման պայմանագրեր		4,611,696	(3,548,092)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ		32,597,340	28,028,725
Այլ պարտավորություններ		579,610	(820,487)
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված դրամական միջոցներ՝ նախքան հարկումը		(697,433)	14,204,929
Վճարված շահութահարկ		(1,060,832)	(1,550,585)
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ		(1,758,266)	12,654,344
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր նվազում (ավելացում)		(5,618,201)	1,630,378
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների նվազում (ավելացում)		(232,625)	(340,908)
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում		(772,067)	(998,877)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր		54,508	184,655
Ոչ նույնական ակտիվների ձեռքբերում		(299,893)	(250,474)
Ներդրումային գործունեությունում (օգտագործված) / (գործունեությունից ստացված) զուտ դրամական միջոցներ		(6,868,278)	224,775
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
ՀՀ Կենտրոնական բանկից և ՀՀ կառավարությունից վարկերի ստացում		5,276,549	11,781,598
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերից մուտքեր/մարում		14,527,248	(2,515,963)
Ստորադաս փոխառությունից (մարումներ)/ մուտքեր		1,000,000	2,381,410
Բաժնետոմսերի թողարկում		1,000,018	261,430
Բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերի ավելացում (նվազում)		2,982,029	235,911
Բաժնետոմսերի թողարկման համար ստացված կանխավճար			738,589
Պարտավորություններ վարձակալության գծով		(816,672)	(756,040)
Վճարված շահաբաժիններ		(1,349,281)	(1,261,961)
Ֆինանսական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ		22,619,892	10,864,974
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը արտարժույթով պահվող դրամական միջոցների մնացորդների վրա		(8,311,608)	(2,916,959)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ		5,681,741	20,827,133
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ՝ տարեսկզբի դրությամբ	13_2	63,399,890	42,572,757
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ՝ տարեվերջի դրությամբ	13_2	69,081,631	63,399,890

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Մտերագրություն 3. "Ջուտ տոկոսային և նմանաիզ կամուսներ"

Տնօրսային և նմանաիզ կամուսներ	01/10/2022-31/12/2022	01/01/2022-31/12/2022	01/10/2021-31/12/2021	01/01/2021-31/12/2021
Տնօրսային կամուսներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդույթներ և վաճառելիք	156,167	640,412	179,627	731,108
Տնօրսային կամուս հաճախորդներին տրված վաճառելիք և փոխառություններ	7,458,155	27,389,330	5,842,494	22,335,764
Տնօրսային կամուս պարտքային արժեթղթեր	1,050,748	3,785,448	853,158	3,351,657
Տնօրսային կամուս "Ռեպո" պամանագրերից	197,631	792,412	175,110	590,228
Այլ տոկոսային կամուս	20,350	82,676	20,939	90,692
Շեղումներ	8,883,051	32,690,278	7,071,328	27,099,449
Տնօրսային և նմանաիզ ծախսեր				
Տնօրսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրաված ավանդների և վարկերի դիմաց	2,715,372	10,433,340	2,031,385	7,794,888
Տնօրսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	1,514,827	5,888,787	1,296,875	4,750,567
Տնօրսային ծախսեր "Ռեպո" պամանագրերի դիմաց	807,651	2,550,967	479,886	2,117,079
Տնօրսային ծախսեր ստորադաս փոխառությունների դիմաց	92,998	349,962	21,266	90,093
Տնօրսային ծախսեր կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթերի դիմաց	141,526	430,111	107,824	433,600
Տնօրսային ծախսեր վարձակալական պամանագրերի գծով	39,027	151,359	40,139	166,311
Տնօրսային ծախսեր անձնակազմի գործընթացի դեբիտային շահմանի գծով	113	13,596	242	16,130
Այլ տոկոսային ծախսեր	113	674	242	16,130
Շեղումներ	5,311,514	19,818,796	3,977,817	15,368,668
Ջուտ տոկոսային և նմանաիզ կամուս	3,571,537	12,871,482	3,093,711	11,730,781

Մտերագրություն 4. "Կամուսներ և այլ վճարների տեսքով կամուսներ և ծախսեր"

Կամուսներ և այլ վճարների տեսքով կամուսներ	01/10/2022-31/12/2022	01/01/2022-31/12/2022	01/10/2021-31/12/2021	01/01/2021-31/12/2021
Վարձատրամադրված գործարարություններ	112,653	507,538	89,169	298,019
Հաշվառման ծախսեր	1,069,379	3,447,331	712,075	2,524,909
Երաշխիքներից, հոմաքարերով, ակրեդիտիվներով գործարարություններից, հավաստագրային կազմակերպության գործարարություններից	52,162	169,361	38,995	132,490
Վտարմուծում և արժեթղթերով գործարարություններ	334	6,359	1,251	6,878
Վճարման ընթացքի ստացումներ	49,825	177,215	41,300	148,161
Այլ կամուսներ	88,036	248,452	44,459	164,101
Շեղումներ	1,371,389	4,556,256	927,249	3,274,558
Կամուսներ և այլ վճարների տեսքով ծախսեր				
Թրջակալի և այլ հաշիվների դիմաց կամուսներ	3,711	16,615	3,212	12,947
Վճարման ընթացքի գործարարությունների գծով վճարներ	293,190	971,579	235,554	768,545
Երաշխիքների, հոմաքարերով, ակրեդիտիվներով գործարարությունների, հավաստագրային կազմակերպության գործարարությունների գծով վճարներ	7,083	40,095	18,477	68,291
Վտարմուծում և արժեթղթերով գործարարություններ	71,638	227,855	23,143	70,659
Այլ կամուսներ	42,978	256,265	184,233	203,123
Շեղումներ	418,600	1,512,409	484,619	1,123,565
Մտածած ծախսեր կամուսներ և այլ վճարներ	952,789	3,043,847	482,830	2,150,993

Մտերագրություն 5. "Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ"

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	01/10/2022-31/12/2022	01/01/2022-31/12/2022	01/10/2021-31/12/2021	01/01/2021-31/12/2021
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ առ ու վաճառքից գույք կամուս, առ թմուլ		56,734	50,771	104,459
բաժնետոմսեր				-
պարտքային արժեթղթեր				
- ավանդույթներ		56,734	50,771	104,459
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի վաճառքային գույք կամուս		316,951	36,803	379,970
Շեղումներ	-	373,685	87,574	484,429
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումներ				
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների առ ու վաճառքից գույք կամուս, այլ թմուլ	10,862	85,650	30,184	195,886
պարտքային արժեթղթեր				
- ավանդույթներ	10,862	85,650	30,184	195,886
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումներ	(3,553)	(54,834)	(1,367)	(65,981)
Շեղումներ	7,309	30,816	28,817	129,905
Մտարժույթային գործարարություններ				
Մտարժույթի առ ու վաճառքից ստացված գույք կամուս	1,194,767	4,791,832	568,359	1,810,885
Մտարժույթի վերականգնումներ ստացված գույք կամուս	9,596	(809,484)	(36,458)	(605,886)
Շեղումներ	1,204,363	3,982,348	471,901	1,204,999
Ջուտ կամուս ակտիվների գործարարություններ	1,210,672	4,386,849	588,292	1,819,333

Մանրագրություն 6. "Այլ գործառնական եկամուտ"

Այլ գործառնական եկամուտ	01/10/2022-31/12/2022	01/01/2022-31/12/2022	01/10/2021-31/12/2021	01/01/2021-31/12/2021
Եկամուտներ ստացված սուբսենցիա և սուսանբենցիա	92,253	332,205	72,870	355,087
Հիմնական միջոցների և ոչ կորթական ակտիվների օտարումից ստացված գուտ	3,909	38,542	6,095	102,748
Այլ եկամուտներ*	19,282	118,582	17,337	70,807
Շեղանեղ	115,444	489,329	99,302	528,640

Այլ եկամուտներ* տողում արտացոլված են բազմաձևերի, չեկային և ավանդային գործույկների, ստեղծվածների տրամադրումից և այնպիսի տարբերույթ ծառայություններից գանձվող գումարները, որոնց համար հատուկ եկամտային հաշիվներ նախատեսված չեն:

Մանրագրություն 7. "Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ"

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ(Մանրագրություն 13)	01/10/2022-31/12/2022	01/01/2022-31/12/2022	01/10/2021-31/12/2021	01/01/2021-31/12/2021
Սկզբնական մնացորդ	53,378	32,803	28,203	30,723
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	(2,123)	18,452	4,600	2,080
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	51,255	51,255	32,803	32,803
Բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների եկամտամբ պահանջների գծով (Մանրագրություն 14)	01/10/2022-31/12/2022	01/01/2022-31/12/2022	01/10/2021-31/12/2021	01/01/2021-31/12/2021
Սկզբնական մնացորդ	183,245	166,964	282,804	251,783
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	(23,565)	(7,284)	(115,840)	(84,799)
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	159,680	159,680	166,964	166,984
Հաճախորդներին տրված վարկերի, փոխտուվությունների գծով (Մանրագրություն 16)	01/10/2022-31/12/2022	01/01/2022-31/12/2022	01/10/2021-31/12/2021	01/01/2021-31/12/2021
Սկզբնական մնացորդ	3,686,249	3,375,608	3,120,933	3,377,493
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	343,981	191,387	1,064,545	1,918,721
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	156,145	1,056,656	449,599	187,052
Պահուստի օգտագործում	(627,555)	(1,064,831)	(1,268,459)	(2,105,658)
Վերջնական մնացորդ	3,558,820	3,558,820	3,375,608	3,375,608
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	01/10/2022-31/12/2022	01/01/2022-31/12/2022	01/10/2021-31/12/2021	01/01/2021-31/12/2021
Սկզբնական մնացորդ	178,092	228,409	263,598	437,927
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	98,463	48,146	(35,189)	(209,518)
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	276,555	276,555	228,409	228,409
Այլ ակտիվների գծով (Մանրագրություն 21)	01/10/2022-31/12/2022	01/01/2022-31/12/2022	01/10/2021-31/12/2021	01/01/2021-31/12/2021
Սկզբնական մնացորդ	7,826	8,648	13,699	12,927
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	(131)	(32,849)	(5,051)	(32,077)
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	159	32,090		27,798
Պահուստի օգտագործում	(32)	(67)		
Վերջնական մնացորդ	7,822	7,822	8,648	8,648
Ամբողջացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների գծով	01/10/2022-31/12/2022	01/01/2022-31/12/2022	01/10/2021-31/12/2021	01/01/2021-31/12/2021
Սկզբնական մնացորդ	263,453	278,316	263,598	53,143
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	6,588	(8,275)	14,720	225,175
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	270,041	270,041	278,318	278,318
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով(Մանրագրություն 30)	01/10/2022-31/12/2022	01/01/2022-31/12/2022	01/10/2021-31/12/2021	01/01/2021-31/12/2021
Սկզբնական մնացորդ	106,830	77,321	49,584	54,637
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	(3,444)	26,065	27,737	22,684
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	103,386	103,386	77,321	77,321
Շեղանեղ գուտ մասհանումներ պահուստների	419,789	235,642	955,522	1,840,286

Մանրագրություն 8. "Շնչանուր վարչական ծախսեր"

Շնչանուր վարչական ծախսեր	01/10/2022-31/12/2022	01/01/2022-31/12/2022	01/10/2021-31/12/2021	01/01/2021-31/12/2021
Մախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով	1,486,990	5,737,902	1,387,319	5,067,672
Վերապարտաման և ուսուցման գծով ծախսեր	3,019	4,178	498	1,011
Գործառնման ծախսեր	19,665	44,991	14,160	21,818
Վարձակալության գծով ծախսեր	-	-	1,000	7,905
Ապահովագրության գծով ծախսեր	40,201	153,310	30,447	142,078
Բանկի ստրաժմոտունեի սառապահման և աստիճանման գծով ծախսեր	114,941	526,219	136,430	452,543
Բանկի շեքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	178,595	711,803	190,182	761,109
Առուիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	10,444	27,718	14,119	46,560
Կասկ և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	27,812	118,655	26,847	111,942
Տրանսպորտային ծախսեր	51,765	191,256	48,817	169,381
Մախսեր հարկերի (բացառությամբ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարումների գծով	105,787	386,479	116,252	355,936
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	38,305	259,812	40,008	143,995
Այլ վարչական ծախսեր	92,675	281,912	36,731	138,830
Շեղումներ	2,170,199	8,444,235	2,042,810	7,420,780

Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակ և մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափ

	01/10/2022-31/12/2022	01/01/2022-31/12/2022	01/10/2021-31/12/2021	01/01/2021-31/12/2021
Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակ	824	825	829	839
Մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափ (հազ դրամ)	699	545	610	492

Մանրագրություն 9. "Այլ գործառնական ծախսեր"

Այլ գործառնական ծախսեր	01/10/2022-31/12/2022	01/01/2022-31/12/2022	01/10/2021-31/12/2021	01/01/2021-31/12/2021
Վճարված սուգանոսեր և տուժեղ	-	996	4,082	5,992
Ինկասսոյի համար կատարված վճարումներ	86,534	346,064	86,250	345,000
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	95,824	284,684	71,203	506,252
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	485,795	1,766,241	438,940	1,685,391
Ամանունների եռաշնամուտան հիմնարամին հատկազումներ	60,303	230,421	62,070	211,428
Այլ ծախսեր	153,516	549,463	142,031	478,050
Շեղումներ	881,972	3,177,869	804,576	3,232,113

Այլ գործառնական ծախսեր ծանոթագրության այլ ծախսեր տողում հիմնականում արտացոլված են VISA վճարահաշվարկային համակարգին անդամագրվելու համար սահմանված եռամսյակային վճարները, ինչպես նաև վճարային պլաստիկ քարտերի ձեռքբերման համար կատարված ծախսերը:

Մանրագրություն 10. "Վերանկվող միավորներում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս"

Նաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Օտնոթագրություն 11. "Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)"

Շահութահարկի գծով ծախս	Հազ. դրամ			
	01/10/2022-31/12/2022	01/01/2022-31/12/2022	01/10/2021-31/12/2021	01/01/2021-31/12/2021
Անբացիկ հարկի գծով ծախս	439,534	1,878,162	557,656	1,006,901
Հետաձգված հարկի գծով ծախս	197,867	200,921	(65,298)	(226,753)
Ընդամենը	637,401	2,079,083	492,358	780,148

	01/10/2022-31/12/2022	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)	01/01/2022-31/12/2022	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)	01/10/2021-31/12/2021	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)	01/01/2021-31/12/2021	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)
Շահույթը մինչև հատկումը	2,378,500		8,933,757		441,027		3,736,587	
Շահութահարկի դրույթաչափով	428,130	18%	1,608,076	18%	79,385	18%	672,586	18%
Չհարկվող եկամուտ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով իրականացվող չափվող ֆինանսական ակտիվներից	57,051	-	57,051	-	6,624	(0.00)	(68,395)	(0.00)
Չհարկվող եկամուտներ		-		-	(22.00)	(0.00)	(22)	(0.00)
Չվավեցվող ծախսեր	153,767	0.06	268,249	0.03	402,258	0.77	66,921	0.02
Բացասական(դրական) փոխարժեքային տարբերություն	(1,547)	(0.00)	145,707	0.02	17,361	0.04	109,058	0.03
Շահութահարկի գծով ծախս	637,401	0.27	2,079,083	0.23	492,358	1.116	780,148	0.209

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկը

	Հազ. դրամ			
	Մնացորդը ետևորդ ժամանակաշրջանի դրությամբ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Մեփական կապիտալով ճանաչված	Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ
Հետաձգված հարկային անստիկներ, այդ թվում՝	529,113	(26,012)	199,055	702,156
Հաշվետված ծախսեր և այլ ապոտամոտություններ	217,341	29,694		247,035
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	47,482	26,385		73,867
Ներդրումային արժեթղթեր	168,327	(1,101)	199,055	366,281
Պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	13,960	(5,055)		8,905
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	3,872	2,196		6,068
Հաճախորդներին տրված վաճառքի և փոխադրվածությունների գծով	78,131	(78,131)		-
Հետաձգված հարկային պոտանցություններ, այդ թվում՝	(704,990)	(174,909)	-	(879,899)
Հիմնական միջոցներ	(694,226)	23,591		(670,635)
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխադրվածությունների գծով		(198,951)		(198,951)
Պայմանական պարտավորություններ	(10,764)	451		(10,313)
Ցուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	(175,877)	(200,921)	199,055	(177,743)

Օտնոթագրություն 12. "Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ"

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	Հազ. դրամ			
	01/10/2022-31/12/2022	01/01/2022-31/12/2022	01/10/2021-31/12/2021	01/01/2021-31/12/2021
Հաշվետու ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ հարվումից հետո	1,741,100	6,854,674	(51,331)	2,956,439
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	224,747	891,660	224,747	891,660
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերադրվող տվյալ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ (վնաս)	1,516,353	5,963,014	(276,078)	2,064,779
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	1,950,295	1,932,843	1,897,938	1,897,938
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	0.78	3.09	(0.15)	1.09

Ծանոթագրություն 13 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Հազ. դրամ

Կանխիկ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	31/12/2022	31/12/2021
Կանխիկ դրամական միջոցներ և կանխիկին հավասարեցված վճարային փաստաթղթեր	15,308,984	14,481,483
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	52,069,393	47,685,081
Թղթակցային հաշիվներ ռեզիդենտ բանկերում	17,943	29,322
Թղթակցային հաշիվներ ոչ ռեզիդենտ բանկերում	1,736,566	1,236,807
Պահուստներ/IFRS/	(51,255)	(32,803)
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	69,081,631	63,399,890

* Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում տողում արտացոլված են ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն բանկի ներգրավված միջոցների դիմաց հաշվարկված պարտադիր պահուստավորման միջոցներ:

Ծանոթագրություն 14. "Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ"

Հազ. դրամ

Շեղանակ հաշիվներ	31/12/2022	31/12/2021
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	1,115,000	1,042,500
Պահուստներ/IFRS/	(14,661)	(11,916)
Շեղանակներ	1,100,339	1,030,584
ՀՀ բանկերում՝		
Վարկեր և ավանդներ	757,368	
Այլ	174	76,217
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում		
Այլ		
Վարկեր և ավանդներ		
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում		
Վարկեր և ավանդներ	3,935,697	
Այլ	16,152	
Հաշվեդրված տոկոսներ	7,033	
Շեղանակներ	4,716,424	76,217
Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(24,918)	(3,378)
Զուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	4,691,506	1,103,423
Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ	31/12/2022	31/12/2021
ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում		
Վարկեր և ավանդներ	3,518,711	7,088,662
Այլ	1,608,613	849,558
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում՝		
Այլ		
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում		
Այլ	552,934	471,568
Հաշվեդրված տոկոսներ	13,052	26,747
Շեղանակներ	5,693,310	8,436,535
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(35,074)	(42,825)
Զուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	5,658,236	8,393,710
Զուտ պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	11,450,081	9,497,133

**31.12.2021թ. և 31.12.2022թ. Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ այլ պահանջների տողում ներառված են "Արմենիան Քարդ" ՓԲԸ-ում ներդրված 165.862 ԱՄՆ դոլար (համապատասխանաբար 79.637 և 65.278 հազ.դրամ) գումարով ապահովագրական դեպոզիտը:

** Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում տողում արտացոլված են Արմենիան Քարդ վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված միջոցները:

Ծանոթագրություն 14.1 Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	31/12/2022	31/12/2021
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր ֆինանսական կազմակերպությունների հետ	6,466,417	7,935,596
Պահուստներ	(85,027)	(108,845)
Շեղանակներ	6,381,390	7,826,751

Ծանոթագրություն 15. "Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ"

Հազ. դրամ

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	31/12/2022	31/12/2021
Ածանցյալ գործիքներ		
Սվոպ	-	5,053
Շեղանակներ	-	5,053

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)

Ծանոթագրություն 16. "Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ"

Հազ. դրամ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկեր և փոխառություններ	31/12/2022	31/12/2021
Վարկեր, այդ թվում՝	240,747,154	198,495,061
Հիփոթեքային	38,008,233	29,154,728
Վարկային քարտեր	20,876,715	24,664,422
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	1,376,210	1,105,264
Ընդամենը վարկեր	263,000,079	224,264,747
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(3,558,820)	(3,375,608)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	259,441,259	220,889,139

Հազ. դրամ

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների	31/12/2022	31/12/2021
Պետական ձեռնարկություններ	137,561	13,895
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	130,528,945	108,572,486
խոշոր ձեռնարկություններ	66,004,156	60,732,821
փոքր և միջին ձեռնարկություններ	64,524,789	47,839,665
այդ թվում բիզնես քարտեր	74,882	63,687
Տիգիկական անձինք, այդ թվում՝	107,346,901	95,609,547
սպառողական վարկեր	36,574,659	29,761,854
հիփոթեքային վարկեր	38,008,233	29,154,728
վարկային քարտեր	20,801,367	24,600,709
Անհատ ձեռնարկատերեր	23,610,462	18,963,555
Հաշվեգրված տոկոսներ	1,376,210	1,105,264
Ընդամենը վարկեր	263,000,079	224,264,747
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների պահուստ/ծանոթագրություն 7/	(3,558,820)	(3,375,608)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	259,441,259	220,889,139

Հագ դրամ

Հաճախորդներին տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ տեսակարար դասերի (սեզոնային)	31/12/2022	31/12/2021
Պետական և խոշոր ձեռնարկություններ	66,141,717	60,746,716
ՓՄՁ ոլորտ*, այդ թվում՝	79,629,435	64,078,259
գյուղատնտեսական ոլորտ	24,556,070	17,561,612
տնային տնտեսություններ	115,852,717	98,334,508
Հաշվեգրված տոկոսներ	1,376,210	1,105,264
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	263,000,079	224,264,747
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների պահուստ/ծանոթագրություն 7/	(3,558,820)	(3,375,608)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	259,441,259	220,889,139

*ՓՄՁ ոլորտը ներառում է փոքր և միջին ձեռնարկություններին, անհատ ձեռնարկատերերին, ֆիզիկական անձանց, ինչպես նաև գյուղատնտեսական ոլորտին տրամադրված ներդրումային վարկեր:

Հագ դրամ

Վարկային պարտավորություններ 20 խոշոր վարկառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձաց գծով /առանց հաշվի առնելու պահուստը/	31/12/2022	31/12/2021
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	81,539,804	68,994,622
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	6,080,972	8,182,114
Ընդամենը	87,620,776	77,176,736
Վարկային ներդրումներ	263,000,079	224,264,747
Տեսակարար կշիռ վարկային պորտֆելում	33.32%	34.41%
Ընդհանուր նորմատիվային կապիտալ	50,958,402	45,625,212
Տոկոսային հարաբերակցություն կապիտալի նկատմամբ	171.95%	169.15%
Ընդամենը	87,620,776	77,176,736

Ծանոթագրություն 16. "Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ"

Միջազգային ծրագրերով վարկային ներդրումներ	31/12/2022	քանակ
ADB/MSME	6,365,665	116
ADB/TFP/IBA	2,122	3
ADB/TFP/RCA	16,219	1
ADB/WESSD	4,608,736	205
BS/SME3	2,777,628	87
COVID-14	79	1
COVID-19/1/3	269,708	13
COVID-19/2/1	13,211	18
COVID-19/2/2	3,328,490	54
COVID-19/3	27,764	12
DEG/SME	645,623	38
EBRD/SMEC/Green	276,898	7
EBRD/WiB	971,058	102
EIB/APEX	4,694,205	110
FINSCA/MSE	17,816	2
FMO/MSME/Green	966,816	24
FMO/MSME/Retail	1,625,330	70
GAF/ KfW /ENERGY	907,090	223
GAF/ KfW/ AGRO	1,105,613	92
GAF/KfW/SME	19,923,329	1,514
GAF/KfW/SME/ENERGY	1,217,370	34
GAF/KfW/GONSUMER/ENERGY	1,844,598	2,427
GLII/ME	10,686	1
INCOFINCVBA/MSE	1,930,369	82
Proparco/SME/Green	4,230,126	179
SICAV-SIF/ME1	359	1
Ընդամենը	57,776,908	5,416

Հազ դրամ

Միջազգային ծրագրերով վարկային ներդրումներ	31/12/2021	քանակ
ADB/MSME	3,097,746	98
ADB/TFP/IBA/Ասիական Չարգացման Բանկ	94,915	6
ADB/TFP/RCA/Ասիական Չարգացման Բանկ	80,641	1
ADB/WESSD/Ասիական Չարգացման Բանկ	2,221,767	154
FMO/MSME/Green/	1,431,254	40
DEG/SME/ԴԵԳ	1,106,755	51
EBRD/WiB/Վերակառուցման և Չարգացման Եվրոպական Բանկ	1,788,090	158
EBRD/TFP/IBA	23,200	1
FINSCA/MSE/Ֆինետիկ Էս Սի Էյ	38,084	3
FMO/MSME/Retail/	3,661,947	129
GAFF/ KfW /AGRO	702,808	72
GAFF/KfW/SME	9,337,514	992
GAFF/GOV/SME	2,318	1
GAFF/KfW/ENERGY	509,934	195
EIB/APEX	5,495,615	104
SICAV-SIF/ME1	6,189	5
BS/SME3	5,368,090	149
GLII/ME	20,349	6
GAFF/KfW/ConsumerENERGY	1,218,586	2,097
COVID 14	2,619	2
COVID 19/1/1	10,525	1
COVID 19/1/2	245,838	7
COVID 19/1/3	1,742,562	103
COVID 19/2/1	30,731	29
COVID 19/2/2	4,266,593	70
COVID 19/3	113,546	21
Ընդամենը	46,486,031	4,630

Հաճախորդներին տրված ամբողջացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների բացվածք ըստ վարկավորման ոլորտների(առանց հաշվի առնելու վարկերի հնարավոր կորստունների գծով պահուստները)	31/12/2022	Տոկոսային հարաբերությունը	31/12/2021	Տոկոսային հարաբերությունը
Արդյունաբերություն	21,106,105	14.78	23,691,377	14.78
Գյուղատնտեսություն	28,924,932	6.07	22,577,206	6.07
Շինարարություն	23,389,820	7.06	19,599,706	7.06
Տրանսպորտ և կապ	3,146,167	0.31	817,054	0.31
Առևտուր	47,793,219	17.05	39,884,282	17.05
Սպառողական	58,142,406	30.81	55,159,331	30.81
Հիփոթեքային վարկեր	38,159,725	10.18	29,270,247	10.18
Սպասարկման ոլորտ	11,738,551	5.35	11,519,968	5.35
Այլ	30,599,154	8.41	21,745,576	8.41
Ընդամենը	263,000,079	100	224,264,747	100

Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը	31/12/2022	Տոկոսային հարաբերությունը	31/12/2021	Տոկոսային հարաբերությունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	258,065,049	99.47	219,760,368	99.49
Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ		-	23,507	0.01
Ֆրանսիա			23,507	
ԲԲԲ-Բաա3/-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների				-
Հաշվեգրված տոկոսներ	1,376,210	0.53	1,105,264	0.50
Ընդամենը	259,441,259	100	220,889,139	100

Ծանոթագրություն 16. "Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ"

31/12/2022

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների կառուցվածքը ըստ դասակարգման փուլերի /FRS 9/	Փուլ 1 /Չարժեքրկված և մինչև 30օր ժամկետաց/		Փուլ 2 /31-90օր ժամկետաց/		Փուլ 3 /90 օրից ավել ժամկետաց/	
	Համախառն վարկեր	Արժեքրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեքրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեքրկման պահուստ
	Կորպորատիվ վարկեր	131,051,287	961,258	12,231	5,497	244,623
Ֆիզիկական անձանց և անհատ ձեռներեցներին տրված վարկեր	126,620,280	879,107	2,495,456	560,076	2,576,202	1,043,164
Ընդամենը	257,671,567	1,840,365	2,507,687	565,573	2,820,825	1,152,882

31/12/2021

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի, փոխառությունների և արժեքրկման պահուստների բացվածք ըստ ռեզոնանս մոդելի ճյուղերի	Փուլ 1 /Չարժեքրկված և մինչև 30օր ժամկետաց/		Փուլ 2 /31-90օր ժամկետաց/		Փուլ 3 /90 օրից ավել ժամկետաց/	
	Համախառն վարկեր	Արժեքրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեքրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեքրկման պահուստ
	Կորպորատիվ վարկեր	107,110,362	714,306	1,542,701	171,667	293,439
Ֆիզիկական անձանց և անհատ ձեռներեցներին տրված վարկեր	110,478,000	741,050	1,585,646	103,036	3,254,599	1,512,608
Ընդամենը	217,588,362	1,455,358	3,128,347	274,703	3,548,038	1,645,547

Տանրթագրություն 16. "Հաճախորդների տրված ամրոտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ"

31/12/2022

	Համախառն վարկեր	Արժեքից ցածր գնով պահուստ	Ջուտ վարկեր	Համախառն վարկերի արժեքից ցածր պահուստ
Սպառողական				
Ռա ժամկետանոց	57,777,698	1,834,935	55,942,763	3.18%
Փամկետանոց				
- 1-ին 30 օր	78,453	13,934	64,519	17.76%
- 31-ին 60 օր	107,685	17,105	90,580	15.88%
- 61-ին 90 օր	36,320	12,861	23,459	35.41%
- 91-ին 180 օր	114,212	41,316	72,896	36.17%
- 180 օրից ավել	28039	13,122	14,917	46.80%
Որոշումներ	58,142,407	1,933,273	56,209,134	3.33%
Սեկտոր				
Ռա ժամկետանոց	47,714,005	189,347	47,524,658	0.40%
Փամկետանոց				
- 1-ին 30 օր	5,051	19		
- 31-ին 60 օր	62,388	15653	46,735	
- 61-ին 90 օր				
- 91-ին 180 օր	1,089	467	622	
- 180 օրից ավել	10,686	4,581	6,105	
Որոշումներ	47,793,219	210,067	47,583,152	0.44%
Արտադրատեսակ				
Ռա ժամկետանոց	21,106,105	146,794	20,959,311	0.70%
Փամկետանոց				
- 1-ին 30 օր				
- 31-ին 60 օր				
- 61-ին 90 օր				
- 91-ին 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Որոշումներ	21,106,105	146,794	20,959,311	0.70%
Ենկույնատեսակ				
Ռա ժամկետանոց	23,389,819	163,527	23,226,292	0.70%
Փամկետանոց				
- 1-ին 30 օր				
- 31-ին 60 օր				
- 61-ին 90 օր				
- 91-ին 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Որոշումներ	23,389,819	163,527	23,226,292	0.70%
Հեռահեռախոս				
Ռա ժամկետանոց	38,119,709	115,024	38,004,685	0.30%
Փամկետանոց				
- 1-ին 30 օր	40,016	81	39,935	
- 31-ին 60 օր				
- 61-ին 90 օր				
- 91-ին 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Որոշումներ	38,159,725	115,105	38,044,620	0.30%
Գյուղատնտեսական				
Ռա ժամկետանոց	28,855,495	494,003	28,361,492	1.71%
Փամկետանոց				
- 1-ին 30 օր	23700	3303	20397	13.94%
- 31-ին 60 օր	12335	5170	7,165	
- 61-ին 90 օր	14503	6047	8,456	
- 91-ին 180 օր	13257	10391	2,866	
- 180 օրից ավել	5642	4422	1,220	
Որոշումներ	28,924,932	523,336	28,401,596	1.81%
Ան ստորակներ				
Ռա ժամկետանոց	45,477,184	465,520	45,011,664	1.02%
Փամկետանոց				
- 1-ին 30 օր	4,102	25	4,077	
- 31-ին 60 օր				
- 61-ին 90 օր	2,586	1173	1,413	
- 91-ին 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Որոշումներ	45,483,872	466,718	45,017,154	1.03%
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	263,000,079	3,558,820	259,441,259	1.35%

	Համախառն վարկեր	Արժեքից ցածր գնով պահուստ	Ջուտ վարկեր	Համախառն վարկերի արժեքից ցածր պահուստ
Ստորադասակ				
Ռա ժամկետանոց	54,433,337	1,887,963	52,545,374	3.47%
Փամկետանոց				
- 1-ին 30 օր	164,113	9,520	154,593	5.80%
- 31-ին 60 օր	129,226	17,393	111,833	13.46%
- 61-ին 90 օր	95,857	13,054	82,803	13.62%
- 91-ին 180 օր	203,885	45,769	158,116	22.45%
- 180 օրից ավել	132,913	51,756	81,157	38.94%
Որոշումներ	55,159,331	2,025,455	53,133,876	3.67%
Սեկտոր				
Ռա ժամկետանոց	39,833,077	173,400	39,659,677	0.44%
Փամկետանոց				
- 1-ին 30 օր	1,468	5	1,463	0.34%
- 31-ին 60 օր	909	228	681	
- 61-ին 90 օր	35,331	8864	26,467	25.09%
- 91-ին 180 օր	13,508	5790	7,718	42.86%
- 180 օրից ավել				#DIV/0!
Որոշումներ	39,884,293	188,287	39,696,006	0.47%
Արտադրատեսակ				
Ռա ժամկետանոց	23,691,374	155,520	23,535,854	0.66%
Փամկետանոց				
- 1-ին 30 օր				
- 31-ին 60 օր				
- 61-ին 90 օր				
- 91-ին 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Որոշումներ	23,691,374	155,520	23,535,854	0.66%
Ենկույնատեսակ				
Ռա ժամկետանոց	19,599,706	303,289	19,296,417	1.55%
Փամկետանոց				
- 1-ին 30 օր				
- 31-ին 60 օր				
- 61-ին 90 օր				
- 91-ին 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Որոշումներ	19,599,706	303,289	19,296,417	1.55%
Հեռահեռախոս				
Ռա ժամկետանոց	29,216,921	71,430	29,145,491	0.24%
Փամկետանոց				
- 1-ին 30 օր	39,190	3589	35,601	
- 31-ին 60 օր				
- 61-ին 90 օր	14131	7601	6,530	53.79%
- 91-ին 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Որոշումներ	29,270,242	82,620	29,187,622	0.28%
Գյուղատնտեսական				
Ռա ժամկետանոց	22,543,627	227,535	22,316,092	1.01%
Փամկետանոց				
- 1-ին 30 օր	17569	787	16,782	4.48%
- 31-ին 60 օր	3124	1297	1,827	41.52%
- 61-ին 90 օր	3273	1359	1,914	41.52%
- 91-ին 180 օր	7938	6222	1,716	
- 180 օրից ավել	1674	1312	362	
Որոշումներ	22,577,205	238,512	22,338,693	1.06%
Ան ստորակներ				
Ռա ժամկետանոց	34,082,596	381,925	33,700,671	1.12%
Փամկետանոց				
- 1-ին 30 օր				
- 31-ին 60 օր				
- 61-ին 90 օր				
- 91-ին 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Որոշումներ	34,082,596	381,925	33,700,671	1.12%
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	224,264,747	3,375,608	220,889,139	1.51%

Օճանոթագրություն 17. "Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ"

Պետական արժեթղթեր	Հազ. դրամ	
	31/12/2022	31/12/2021
Պետական գանձապետական պարտատոմսեր	3,088,204	4,225,515
Ընդամենը	3,088,204	4,225,515

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	31/12/2022		31/12/2021	
	ցուցակված	յցուցակված	ցուցակված	յցուցակված
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի				
Երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ				
Կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ				
Կապիտալի գործիքներ		105,755		105,755
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր		105,755		105,755
ՀՀ ոչ պետական արժեթղթերում ներդրումներ (հնարավոր կորուստների պահուստ)				
Զուտ ներդրումներ ՀՀ ոչ պետական արժեթղթերում ներդրումներ		-	-	105,755

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	31/12/2022		31/12/2021	
	ցուցակված	յցուցակված	ցուցակված	յցուցակված
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի				
Երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ				
Կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ		6,163		7,141
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր		6,163		7,141
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	3,088,204	111,918	4,225,515	112,896

Այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում իրականացված ներդրումները 31/12/2022թ.-ի դրությամբ

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Բաժնեմասը %
S.W.I.F.T	Հեռահաղորդակցության ծառայություններ	Բելգիա	13/09/1996	6,163	-
ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՔԱՐԿ ՓԲԸ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	ՀՀ	22/02/2000	82,500	6.20
ԱՔՈԱ ՔՐԵՆԻՏ ՌԵՓՈՐԹԻՆԳ ՓԲԸ	Տեղեկատվական ծառայություններ	ՀՀ	23/06/2006	23,255	4.58
Ընդամենը				111,918	

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների (բացառությամբ կապիտալի գործիքներում ներդրումների) հաշվեկշռային և իրական արժեքները համապատասխանում են իրար:
 Ներդրումները կապիտալի գործիքներում ՀՀ-ում չեն գնանշվում որևէ բորսայում և ունեն սահմանափակ շուկա: Այլ գործիքների իրական արժեքը ճշգրտորեն որոշելու համար բացակայում են որոշակի ընդունելի սկզբունքներ ու մեթոդներ, և հետևաբար այդ արժեթղթերը հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած արժեզրկման գծով պահուստի գումարը:

Օճանոթագրություն 17.1 "Հետզման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր"

Սեփական գրավադրված արժեթղթեր` այլ բլում	Հազ. դրամ	
	31/12/2022	31/12/2021
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	20,332,774	14,799,561
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	23,177,584	23,133,346
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների պահուստ	(256,691)	(265,380)
Ընդամենը	43,253,667	37,667,527

Օճանոթագրություն 18. "Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ"

	Հազ. դրամ	
	31/12/2022	31/12/2021
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող պետական արժեթղթեր	427,451	200,000
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ոչ պետական արժեթղթեր	491,940	600,147
Կուտակված տոկոսներ	19,025	14,150
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների պահուստ	(13,350)	(12,938)
Ընդամենը	925,066	801,359

Օճանոթագրություն 19. "Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 20. "Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ"

Հոդվածի անվանումը	Հոդ, շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Փոխադրա-միջոցներ	Այլ հիմն.միջոցներ	Հիմն.միջ.գծով կապ.ներդ.	Օգտագործված իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Հիմնական միջոցների մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2021	8,657,363	4,035,780	1,007,932	2,520,409	24,299	3,717,588	19,963,371
Ավելացում	650	303,762	228,083	164,916	74,656	736,574	1,508,641
Օտարում	(8,170)		(50,419)				(58,589)
Դուրս գրում		(617)				(43,790)	(44,407)
Վերախմբավորում	41,984	24,240			(66,224)		-
Հիմնական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2022	8,691,827	4,363,165	1,185,596	2,685,325	32,731	4,410,372	21,369,016
Կուտակված մաշվածության մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2021	671,966	2,824,555	396,960	1,626,592		1,749,021	7,269,094
Ավելացում	239,225	349,902	124,343	194,305		705,885	1,613,660
Օտարում	(1,098)		(42,420)				(43,518)
դուրսգրում		(512)				(722)	(1,234)
Կուտակված մաշվածության մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2022	910,093	3,173,945	478,883	1,820,897	-	2,454,184	8,838,002
<i>Զուտ հաշվեկշռային արժեք</i>							
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	7,781,734	1,189,220	706,713	864,428	32,731	1,956,188	12,531,014
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	7,985,397	1,211,225	610,972	893,817	24,299	1,968,567	12,694,277

Հիմնական միջոցների վերագնահատումը կատարվել է անկախ գնահատողի կողմից համաձայն շուկայական և եկամտային մոտեցումների: Վերագնահատումից աճը վերագրվել է սեփական կապիտալի վերագնահատման պահուստին :

Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ և վստահագրեր	Հեղինակային իրավունքներ	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք					
Ոչ նյութական ակտիվների մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2021	561,478	617,575	206	30,550	1,209,809
Ավելացում	169,509	127,953		2,431	299,893
Օտարում		(31,796)			(31,796)
Ոչ նյութական ակտիվների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2022	730,987	713,732	206	32,981	1,477,906
Ոչ նյութական ակտիվների կուտակված մաշվածության մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2021	163,959	329,088	99	23,279	516,425
Ավելացում	55,082	124,983	15	2,036	182,116
Օտարում					-
Վերախմբավորում		(31,796)			(31,796)
Ոչ նյութական ակտիվների կուտակված մաշվածության մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2022	219,041	422,275	114	25,315	666,745
Զուտ հաշվեկշռային արժեք					
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	511,946	291,457	92	7,666	811,161
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	397,519	288,487	107	7,271	693,384

31.12.2022թ. դրությամբ բանկն ունի ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվ՝ նոր <<Գործառնական օր>> ծրագիր, սկզբնական արժեքը՝ 750 հազ.դրամ ամորտիզացիան 750 հազ.դրամ, մնացորդային արժեքը 0 դրամ:

Ծանոթագրություն 21. "Այլ ակտիվներ"

Հազ. դրամ

Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	31/12/2022	31/12/2021
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	185,173	81,526
Ընդամենը	185,173	81,526
Բանկային գործառնությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(1,868)	(830)
Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք զուտ գումարներ	183,305	80,696
Ղեկնորդական պարտքեր և կանխավճարներ		
Ղեկնորդական պարտքեր բուջեի գծով	180,831	160,341
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	191	387
Կանխավճարներ մատակարարներին	39,101	206,950
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	52,805	43,915
Այլ ղեկնորդական պարտքեր և կանխավճարներ	27,499	57,659
Ընդամենը	300,427	469,252
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(3,004)	(4,689)
Ընդամենը	297,423	464,563
Պահեստ	327,451	175,493
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	169,998	249,993
Այլ ակտիվներ	124,906	62,586
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(2,950)	(3,129)
Ընդամենը	619,405	484,943
Ընդամենը այլ ակտիվներ	1,100,133	1,030,202

Ծանոթագրություն 22. "Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ"

Հազ. դրամ

Ընթացիկ հաշիվներ	31/12/2022	31/12/2021
ՀՀ բանկերի	12,909	9,814
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերի		
BBB-(Baa3)-ից բաց թողնված վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ տունեցող բանկերի	5,390	15,236
Հաշվեգրված տոկոսներ		
Ընդամենը	18,299	25,050
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ		
Այլ		
ՀՀ բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ	3,935,700	4,801,248
Այլ	6,486	1,257
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ	196,785	
Այլ		
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ	372,835	1,362,570
Այլ	21,672	54,418
Հաշվեգրված տոկոսներ	10,160	12,783
Ընդամենը	4,543,638	6,232,276
Ֆինանսական կազմակերպություններ		
Ընթացիկ հաշիվներ	5,950,431	4,451,755
Վարկեր		21,911,985
Ավանդներ	48,534,412	20,287,607
Այլ	172,655	85,966
Հաշվեգրված տոկոսներ	758,024	682,981
Ընդամենը	55,415,522	47,420,294
Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	59,977,459	53,677,620

Մանրագրություն 22.1 Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ավանդներ

Ֆինանսական կազմակերպություններից հերթագրված վարկեր	Մրցվող	Արժույթ	Ժամկետ	31/12/2022	Արժույթ	Ժամկետ	31/12/2021
Բնա Շուտո Մալուժապետյան ֆանդինգ	Bksp/Ochard/MSME	USD	1-4 տարի	5,937,804	USD	1-4 տարի	4,824,801
Դեճ	DEG/SME	USD	1-7 տարի	2,034,530	USD	1-7 տարի	3,422,980
Վերակառուցման և ծաղկացման եվրոպական Բանկ	EBRD/WIB	AMD	1-5 տարի	1,113,473	AMD	1-5 տարի	1,915,277
Վերակառուցման և ծաղկացման եվրոպական Բանկ	EBRD/WIB	AMD			AMD	1-4 տարի	1,425,867
Վերակառուցման և ծաղկացման եվրոպական Բանկ	EBRD/SMEC/Green	AMD	1-4 տարի	2,838,764			
Ինկոֆին Ինվեստմենթ Մենեջմենթ	INCOFINCVBA/MSE	USD	1-4 տարի		USD	1-4 տարի	
Ինկոֆին Ինվեստմենթ Մենեջմենթ	Incofin CVSO CVBA-SO/MSE	USD	1-4 տարի	406,904	USD	1-4 տարի	990,897
Հումանական ծառայություն բանկ	FMO/MSME/Green	EUR	1-5 տարի	1,754,182	EUR	1-5 տարի	2,713,422
Հումանական ծառայություն բանկ	FMO/MSME/Green	USD	1-5 տարի	3,288,066	USD	1-5 տարի	4,802,098
Հումանական ծառայություն բանկ	FMO/MSME/RETAIL	USD	1-5 տարի	3,652,881	USD	1-5 տարի	7,414,861
Սխմբիտոիկա Սիբել (Լյուքս)- Դորտենիա Իմֆեթ	HIF/MSME	AMD	1-4 տարի	83,587	AMD	1-4 տարի	160,153
Սխմբիտոիկա Սիբել (Լյուքս)- Գլոբալ Ֆայնենցիալ Ինվեստ ֆանդ	GFIF/MSME	AMD	1-4 տարի	83,587	AMD	1-4 տարի	160,153
Սխմբիտոիկա Սիբել (Լյուքս)- EUPFI Սիբել ֆանդ VII	SEBMFVII/MSME	AMD	1-4 տարի	675,791	AMD	1-4 տարի	1,281,227
Սխմբիտոիկա Սիբել-ԷսԻԲի Սալյորի ֆանդ VI	SEBMFVI/MSME	AMD	1-2 տարի	817,929			813,450
Սխմբիտոիկա Սիբել II - Էնթրեփր Իմֆեթ Բոնո ֆանդ	SEIBF/MSME	USD	1-4 տարի	300,367			365,040
Սխմբիտոիկա Սիբել II - Էյ Բի ԷՆ ԱՄՈ Իմֆեթ ֆանդ	SAIIF/MSME	USD	1-4 տարի	400,490			486,720
Դոլար Բիթոն ֆանդ Էս Ան Էյ Վի	DRF/ME	USD	1-4 տարի	2,000,025			2,430,748
Միկրո ֆանդին Կոնսերվեթ Ֆայնանս Էս Էյ	MEF/MSME	USD	1-4 տարի	1,995,555			2,427,128
Մեքսիկոյի Առևտրի և Ծաղկացման Բանկ(ԱՕԱԶԲ)	BS/SME3	USD	1-5 տարի	2,643,774	USD	1-5 տարի	4,810,692
Աստիան Ծաղկացման Բանկ	ADB/TFP/RCA	USD	1 տարուց սակաս		USD	1 տարուց սակաս	240,606
Ասիական Ծառայություն Բանկ	ADB/MSME	USD	1-5 տարի	5,565,735	USD	1-5 տարի	7,296,747
ՄԻՎՈ, ՓՈՌԻ և ՄԻԶԻՆ ԷՆՎԵՍՏՄԵՆՏԻՎ ԲՈՒՂՈՒՄ ԷՍ ԷՅ	MSMEBondsSA/Social/Green	AMD	1-4 տարի	4,290,080	AMD	1-4 տարի	7,601,259
ՄԻՎՈ, ՓՈՌԻ և ՄԻԶԻՆ ԷՆՎԵՍՏՄԵՆՏԻՎ ԲՈՒՂՈՒՄ ԷՍ ԷՅ	MSMEBondsSA/Social/Green	AMD	1-3 տարի	1,842,055			
ԷՅԷՆԴԻ ԴՐՈՂԱՐԿՈՒ	Proparco/SME/Green	USD	1-7 տարի	3,964,227			
Ռեսպոնսաբիլիթի Սիբել (Լյուքս) Սիբել և ԷՄԷՆ Լիդերս	responsAbilitySicav_(Lux)_MSM EFL/ME	USD	1-4 տարի	1,113,990			
Ռեսպոնսաբիլիթի Սիբել (Լյուքս) Սիբել և ԷՄԷՆ ֆանդին Դեքս ֆանդ	responsAbilitySicav_(Lux)_MSM EDF/ME	USD	1-4 տարի	2,784,974			
Ռեսպոնսաբիլիթի Սիբել (Լյուքս) Ինքուշեն ֆանդ	responsAbilitySicav_(Lux)_FIFM	USD	1-4 տարի	477,424			
Ռեսպոնսաբիլիթի Գլոբալ Սիբել և ԷՄԷՆ ֆանդին	responsAbilitySicav_GMSMEF/M E	USD	1-4 տարի	1,591,414			
Զովիտ-19 Ինքուշեն և Ֆորթբայր Մարքես ԷՄԻՄԷՍԵ Սիբել ֆանդ ԷՄԻՄԷՍԵ Սիբել-ԲՈՒՄՖ	Covid19EmFMarketMSMESupFund/MSME	USD	1-5 տարի	1,974,245			
Իմֆեթ Ինվեստից ֆանդ ԷՅ ՄԻ ՓԻ ԱՐՆՅ ԱՅ ԷՅ ԴԻ ԲԵՅ ԷՍ Սալյորի ֆանդին	IIV DKM Mikrofinanzfonds-B/ME	USD	1-3 տարի	396,371			
Իմֆեթ Ինվեստից ֆանդ ԷՅ ՄԻ ՓԻ ԱՐՆՅ ԱՅ ԷՅ ԴԻ ԲԵՅ ԷՍ Սալյորի ֆանդին	IIV DKM Mikrofinanzfonds-A/ME	USD	1-3 տարի	1,189,113			
IIV Սալյորի ֆանդին	IIV DKM Mikrofinanzfonds/ME	USD	1-3 տարի	4,356,691			
ԸՆԿՐՈՒՄ				59,574,028			55,684,124

Մանրագրություն 22.2 Հենարտական Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկեր

Մրցվող	31/12/2022		31/12/2021	
	Վտանմուտի օգուտ	Հաշվարկված անուս	Վտանմուտի օգուտ	Հաշվարկված անուս
ԳՀՀ / Կանանց ձեռնարկության ոլորտի աջակցման և զարգացման վարկային ծրագիր	1,494,458	5,109	2,027,057	6,549
ԳՀՀ / Եվրոպական ներդրության ֆանդի ՀՀ ՓՄԶ-ների վարկավորում	5,237,632	71,485	5,702,361	70,916
ԳՀՀ / Գերմանական հիմնադրամի վիկոն և փոքր բիզնեսի զարգացման ծրագիր	14,840,868	160,430	10,403,385	53,709
ԳՀՀ "Վերականգնող Էներգիայի Ցարգացում"	3,101,082	85,422	1,918,379	47,048
ԳՀՀ "Ֆինանսական միջոցների հասանելիությունը ՓՄԶ-ների համար" ծրագիր	911,051	5,991	633,808	5,152
ՀՀ "Գյուլյառնոնեսական ոլորտի աջակցում" ծրագիր	1,104,200	9,654	689,978	4,801
COR-AGRO	13,920	73	32,976	175
Cor-Ref	-	-	134,750	-
Cor-Cof	-	-	6,000	-
COVID-19	54,951	-	119,256	-
ԸՆԿՐՈՒՄ	26,756,162	336,164	21,667,951	168,350

Մանրագրություն 22.3 Հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանագրեր	31/12/2022	31/12/2021
Հետգնման պայմանագրեր և հիմնադրամներ	38,713,408	34,576,952
ԸՆԿՐՈՒՄ	38,713,408	34,576,952

Ծանոթագրություն 23. "Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ"

ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	31/12/2022	31/12/2021
Ընթացիկ հաշիվներ	44,115,683	29,949,138
Ժամկետային ավանդներ	15,115,804	13,372,968
Այլ	1,623,152	1,289,337
Հաշվարկված տոկոսներ	663,442	314,818
Ընդամենը	61,518,081	44,926,261

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	31/12/2022	31/12/2021
Ընթացիկ հաշիվներ	1,243,828	2,747,632
Ժամկետային ավանդներ		
Այլ	2	2
Հաշվարկված տոկոսներ		146
Ընդամենը	1,243,830	2,747,780

ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ	31/12/2022	31/12/2021
Ընթացիկ հաշիվներ	1,954,619	1,430,359
Ժամկետային ավանդներ	4,895	1,100
Այլ	19,641	15,074
Հաշվարկված տոկոսներ	230	40
Ընդամենը	1,979,385	1,446,573

ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	31/12/2022	31/12/2021
Ընթացիկ հաշիվներ	26,854,502	19,978,527
Ժամկետային ավանդներ	57,681,257	60,452,272
Այլ	741,253	898,085
Հաշվարկված տոկոսներ	1,398,231	1,108,029
Ընդամենը	86,675,243	82,436,913

Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	31/12/2022	31/12/2021
Ընթացիկ հաշիվներ	2,079,397	1,416,568
Ժամկետային ավանդներ	2,427,904	2,872,591
Այլ	36,735	60,673
Հաշվարկված տոկոսներ	54,235	41,500
Ընդամենը	4,598,271	4,391,332
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների	156,014,810	135,948,859

31.12.2022թ. դրությամբ պարտավորությունների ապահովման միջոց հանդիսացող դրամական միջոցներ 8.799.760 հազ.ՀՀ դրամ
 31.12.2022թ. դատարանի որոշմամբ և հարկային մարմինների կողմից ստեղծված գումար 217.188 հազ. դրամ:

Ծանոթագրություն 23.1 "Ստորադաս փոխառություն"

Բանկը 31.12.2022 թ դրությամբ ունի ստորադաս փոխառություն՝ 3.971.329 դրամ:

Ծանոթագրություն 24. "Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր"

	31/12/2022	31/12/2021
Բանկի կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	8,517,115	6,107,897
Ընդամենը	8,517,115	6,107,897

Ծանոթագրություն 25. "Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն"

Հազ. դրամ

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	31/12/2022	31/12/2021
Ածանցյալ գործիքներ		
Սվոփ		21,883
Տորվարդ		
ալլ		
Ընդամենը	-	21,883

Ծանոթագրություն 26. "Վճարվելիք գումարներ"

Հազ. դրամ

Վճարվելիք գումարներ	31/12/2022	31/12/2021
Շահաբաժիններ	500,084	470,126
Ավանդների ապահովագրության գծով պարտավորություն	57,710	62,070
Ընդամենը	557,794	532,196

Ծանոթագրություն 27. "Այլ պարտավորություններ"

Հազ. դրամ

Այլ պարտավորություններ	31/12/2022	31/12/2021
Ոչ ռեզիդենտի շահութահարկի գծով	123,654	90,761
ԱԱՀ-ի գծով	7,123	2,810
Այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	208,724	189,702
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	1,281,163	1,093,951
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	91,562	113,509
Այլ պարտավորություններ	1,559,892	1,180,361
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	3,272,118	2,671,094

Ծանոթագրություն 28. "Կանոնադրական կապիտալ"

Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 26,652,068 հազ. դրամ, այն ներառում է 1,950,295 հատ սովորական բաժնետոմս 10,400 դրամ անվանական արժեքով և 424,600 հատ արտոնյալ բաժնետոմս 15,000 դրամ անվանական արժեքով: Ներկայացնում ենք հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ նշանակալից մասնակիցների վերաբերյալ տեղեկություններ.

			Հազ. դրամ
Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
Սուրբիասյան Սարիբեկ Ալբերտի	6,468,332	31.89%	
Սուրբիասյան Խաչատուր Ալբերտի	3,138,533	15.47%	
Սուրբիասյան Էդուարդ Ալբերտի	2,099,146	10.35%	

Արտոնյալ բաժնետոմս ունեցող բաժնետերերն իրավունք ունեն
 ա/ մասնակցել Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին՝ իրենց պատկանող արտոնյալ բաժնետոմսերի քանակին և անվանական արժեքին համապատասխան ձայների քանակով՝ օրենքով և բանկի կանոնադրությամբ սահմանված դեպքերում:
 բ/ ստանալ եռամսյակային վճարներ(շահութաբաժիններ),գ/ ստանալ Բանկի գործունեության վերաբերյալ օրենքով սահմանված ցանկացած տեղեկատվություն,
 դ/ ստանալ Բանկի գույքի իր հասանելիք մասը Բանկի լուծարման դեպքում:

Ծանոթագրություն 29. "Մեփական կապիտալի այլ տարրեր"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 30. "Պահուստներ, պայմանական դեպքեր և պոտենցիալ պարտավորություններ

Բանկի իրավական պարտավորությունները 31.12.2022թ. դրությամբ առկա չեն այնպիսի իրավական պարտավորություններ, որոնց գծով բանկը իրականացրել է պահուստավորում: Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում: Բանկի հարկային պարտավորությունները 31.12.2022թ դրությամբ բանկն ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները և իր հարկային պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չկա:

Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով բանկի պայմանական պարտավորությունները

Հազ. դրամ

	31/12/2022	31/12/2021
Չօգտագործված վարկային գծեր	5,864,608	4,969,004
Տրամադրված երաշխիքներ	11,399,125	9,700,755
Տրամադրված ակրեդիտիվներ		209,146
Նշված հոդվածների գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	(103,386)	(77,321)

Ծանոթագրություն 31. "Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ"

Ներկայացվող ծանոթագրության առումով բանկի հետ կապված անձինք են համարվում Բանկի ղեկավարները, բանկի բաժնետերերը և "Բանկերի և բանկային գործունեության մասին" ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով նրանց հետ կապված անձինք:

Բանկի ղեկավարներ են համարվում բանկի խորհրդի նախագահը, նրա տեղակալը և խորհրդի անդամները, գործադիր տնօրենը, նրա տեղակալները, գլխավոր հաշվապահը, նրա տեղակալը, ներքին աուդիտի ղեկավարը, նրա անդամները, բանկի տնօրինության անդամները, ինչպես նաև բանկի տարածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները և կառուցվածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները՝ բանկի ղեկավարամենտի, վարչության, բաժնի պետերը:

Բանկի հետ կապակցված կողմերի հետ գործարքները իրականացվել են շուկայում գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից ելնելով:

Հազ. դրամ

Բանկի հետ կապված կողմերին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	31/12/2022	31/12/2021
Բանկի բաժնետեր	6,943,281	4,604,405
Հիմնական ղեկավար անձնակազմ	369,900	409,763
Ֆինանսական կազմակերպություն		-
Ընդամենը	7,313,181	5,014,168
Տոկոսային եկամուտ	605,868	438,180

Բանկի հետ կապված կողմերից ներգրավված միջոցներ	31/12/2022	31/12/2021
Բանկի բաժնետեր	4,872,158	2,905,297
Հիմնական ղեկավար անձնակազմ	701,028	685,922
Ֆինանսական կազմակերպություն	208,792	209,297
Ընդամենը	5,781,978	3,800,516
Տոկոսային ծախս	200,180	90,462
Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ	31/12/2022	31/12/2021
Բանկի խորհրդին	312,985	273,066
Աշխատավարձ	291,585	251,666
Պարգևատրում	21,400	21,400
Բանկի գործադիր մարմնին	552,303	448,524
Աշխատավարձ	510,703	411,038
Պարգևատրում	41,600	37,486
Բանկի ներքին աուդիտին	126,537	105,516
Աշխատավարձ	117,013	97,411
Պարգևատրում	9,524	8,105
Ընդամենը	991,825	827,106

1) վարկային ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Վարկային ռիսկը վարկի, հաշվարկված տոկոսի կամ դրանց մի մասի պայմանագրով սահմանված ժամկետներից ուշացման կամ անվերադարձելիության հնարավոր վտանգն է՝ պայմանավորված վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացման, գրավի արժեզրկման և նման այլ պատճառներով, որի արդյունքում բանկը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել:

2) վարկային ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Բանկում մշակվել է վարկային ռիսկի գնահատման և կառավարման մեթոդաբանություն, որը հնարավորություն է տալիս գնահատելու վարկի ռիսկայնությունը՝ հիմնվելով համապատասխան մոդելի հաշվարկների արդյունքների վրա: Ձուգակցելով մաթեմատիկական և տնտեսագիտական հիմնավորումները՝ վարկային ռիսկի գնահատման մոդելն ապահովում է ռիսկի գնահատման համալիր մոտեցում, որի արդյունքում վերոհիշյալ մեթոդաբանությունը նպաստում է վարկի տրամադրման հիմնավորված որոշման կայացմանը՝ որպես էկզոգեն փոփոխականներ կիրառելով նաև էքսպերտային գնահատականները: Փոխառուի վարկունակության նախնական ուսումնասիրության ժամանակ բանկը բացահայտում է պոտենցիալ փոխառուի համապատասխանությունը բանկի վարկային քաղաքականությամբ սահմանված ընդհանուր չափանիշներին, որի դրական արդյունքի դեպքում կատարվում է վարկունակության գործոնների մանրամասն վերլուծություն:

3) մոդելների նկարագրությունը (առկայության դեպքում).

Ի հավելումն վերոհիշյալ մեթոդաբանության՝ վարկային ռիսկի գնահատման համար բանկում կիրառվում է նաև սթրես թեստերի մեթոդը, որը ենթադրում է դիտարկվող տարբեր շուկային սցենարների տեղի ունենալու դեպքում բանկի վնասների հաշվարկ:

Սթրես թեստերը կիրառելիս դիտարկվում են տվյալ ռիսկին վերաբերող մի շարք սցենարներ և յուրաքանչյուր սցենարի դեպքում համապատասխան մեթոդով հաշվարկվում է բանկի վնասը: Վարկային ռիսկի գնահատման նպատակով օգտագործվում են հետևյալ շուկային սցենարները.

1. դասակարգված վարկերի X%-ի չափով դուրսգրումը,
2. կասկածելի վարկերի Y%-ի դասակարգումը անհուսալի վարկերի,
3. ստանդարտ վարկերի Z%-ի դասակարգումը հսկվող վարկերի,
4. արտարժույթով ստանդարտ վարկերի U%-ի դասակարգումը հսկվող վարկերի,
5. խոշոր վարկառուի սննկացման հետևանքով վարկի անհուսալի դառնալու սցենար,
6. ընդհանուր վարկերի K%-ի դասակարգումը անհուսալի վարկերի,
7. հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների և հետհաշվեկշռային անավարտ ժամկետային գործառնությունների L%-ի չափով վերափոխումը հաշվեկշռային հոդվածների,
8. առաջին (բացառությամբ կասկածելի դասակարգված), երկրորդ, երրորդ և յոթերորդ սցենարների միաժամանակ հանդես գալու սցենար,

որտեղ X, Y, Z, U, K, L-ը սցենարների պարամետրերն են (1-ից 100 թվեր են):

Մթերս թեստերի կիրառման արդյունքում հաշվարկվում են նշված շոկային իրավիճակների ազդեցությունը Բանկի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի և համարժեքության Ն1 նորմատիվների վրա, ինչպես նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերը, գնահատվում են նորմատիվների խախտման հնարավորությունը և չափերը, պահուստաֆոնդ փոխանցման ենթակա հավելյալ գումարի չափը:

Հաշվարկվում են հնարավոր տարբեր սցենարների դեպքում (յուրաքանչյուր սցենարի պարամետրի տարբեր արժեքների համար) պահուստաֆոնդ փոխանցման ենթակա հավելյալ գումարները, որոնք օգտագործվում են նախորդ ժամանակահատվածների տվյալների հիման վրա մշակված հավանական սցենարների վերլուծման նպատակով: Առավել հավանական սցենարների վերլուծության միջոցով գնահատվում է վարկային պորտֆելի ռիսկայնությունը և իրականացվում են ռիսկի նվազագույն մակարդակի ապահովմանն ուղղված միջոցառումներ: Բանկի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի և համարժեքության նորմատիվների վրա դասակարգված, կասկածելի, ստանդարտ և ընդհանուր վարկերի որոշակի տոկոսի դուրսգրման սցենարների ազդեցության վերլուծությունում ներառված է նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերի որոշումը, որը հնարավորություն է տալիս գնահատել տվյալ օրվա դրությամբ նորմատիվների խախտման հավանականությունը (ռիսկը):

4) վարկային ռիսկի թուլատրելի մակարդակի որոշումը՝ ռիսկի քանակական վերլուծություն և ռիսկի քանակական գնահատական,

Բանկը, իր վարկային պորտֆելը կառուցելիս, հաշվառում և վիճակագրություն է տանում վարկերի առանձին տեսակների կենտրոնացումների վերաբերյալ.

- ✓ ըստ տնտեսության ճյուղի,
- ✓ ըստ տարածաշրջանի,
- ✓ ըստ մեկ փոխառուի և նրա հետ փոխկապակցված անձանց,
- ✓ ըստ վարկերի ժամկետների,
- ✓ ըստ գրավների և այլն:

5) վարկային ռիսկի կարգավորումը՝ վարկային ռիսկի ազդեցության նվազման կամ չեզոքացման ուղղությամբ աշխատանքները:

Բանկի որդեգրած վարկային քաղաքականությունը նպատակ է հետապնդում առավելագույնի հասցնել ներգրավված միջոցների, որպես վարկ տեղաբաշխման արդյունավետությունը՝ ապահովելով համապատասխան իրացվելիություն և ռիսկի դիվերսիֆիկացիա անհրաժեշտ եկամտաբերության պայմաններում:

Բանկի վարկային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է գործընթացը կարգավորող կանոնակարգերի և կարգերի միջոցով, որոնք սահմանում են վարկառուին ներկայացվող պահանջները, վերջինիս վարկունակությունը գնահատող համապատասխան չափանիշները, վարկի ապահովվածության գնահատումը, գրավի իրացվելիության վերլուծությունը, խոշոր վարկերի տրամադրման սահմանափակումը, արտաքին միջավայրի փոփոխությունների կանխատեսումը, վարկային մոնիտորինգը, հսկողությունը, վերահսկումը և այլն:

31/12/2022

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Անտիվներ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	67,359,494	932,032	701,090	89,015	69,081,631
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	443				443
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	7,057,403	3,765,740	427,354	199,584	11,450,081
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	6,381,390				6,381,390
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	259,441,259				259,441,259
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սահմնող արժեթղթեր	3,193,959		6,163		3,200,122
Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	43,253,667				43,253,667
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	925,066				925,066
Այլ ակտիվներ	182,661		644		183,305
Ընդամենը ակտիվներ	387,795,342	4,697,772	1,135,251	288,599	393,916,964

31/12/2021

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Անտիվներ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	62,221,711	280,008	750,654	147,517	63,399,890
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	443				443
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	9,247,970	1,569	247,594		9,497,133
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	7,826,751				7,826,751
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ		5,053			5,053
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	220,865,617		23,522		220,889,139
Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	37,667,527				37,667,527
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սահմնող արժեթղթեր	4,331,270		7,141		4,338,411
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	801,359				801,359
Այլ ակտիվներ	80,696				80,696
Ընդամենը ակտիվներ	343,043,344	286,630	1,028,911	147,517	344,506,402

ՀՀ տարածքում տեղաբաշխված վարկերը ըստ ՀՀ մարզերի տեղաբաշխվածության.

Հազ. դրամ

ՀՀ մարզեր	31/12/2022	31/12/2021
Երևան	163,038,275	143,049,120
Կոտայք	25,431,723	18,805,532
Արարատ	13,298,791	12,114,357
Լոռի	6,704,871	7,653,113
Գեղարքունիք	7,518,905	6,447,257
Շիրակ	6,111,784	5,555,027
Արմավիր	9,786,125	7,380,620
Սյունիք	5,788,800	4,950,127
Արագածոտն	7,900,633	7,196,748
Վայոց Ձոր	1,559,504	1,509,537
Տավուշ	1,478,572	1,109,894
Արցախ	10,823,276	5,117,805
Ընդամենը	259,441,259	220,889,139

1) Վարկային պորտֆելի ապահովածության արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով բանկում վարկերը տրամադրվում են գրավի գնահատված արժեքի առավելագույնը 70%-80%-ի չափով և վարկի գծով հետագա մարումների դեպքում վարկ/գրավ հարաբերակցության գործակիցը նվազում է: Գրավադրվող գույքերի գնահատումը կատարվում է գնահատման թույլտվություն ունեցող մասնագիտացված անկախ գնահատող կազմակերպությունների կողմից ՀՀ դրամով, վարկերը տրամադրվում են նաև արտարժույթով: Փոխարժեքային տատանումների և ժամկետանց վարկերի պարագայում կուտակված տույժերի հաշվին վարկառուի պարտավորությունների աճի հետևանքով գրավի արժեքի անբավարարության դեպքում բանկի ռիսկերը նվազացնում է այն, որ համաձայն վարկային պայմանագրերի բանկը իրավունք ունի բավարարել իր վարկային պահանջը վարկառուի բանկային հաշվում առկա դրամական միջոցների հաշվին, որից հետո պահանջել վարկային պարտքի բռնագանձում դատական կարգով:

2) Հարկ է նշել, որ վարկային պորտֆելում չապահովված վարկերը (առանց պահուստների) 31.12.2022թ-ի դրությամբ չեն գերազանցում վարկային պորտֆելի 6.05%-ը: Չապահովված վարկերի գերակշիռ մասը կազմում են "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում հաշիվների ակտիվ շարժ ունեցող հաճախորդներին տրամադրված վարկերը, որոնք ունեն կայուն դրամական հոսքեր: Մեծ տեսակարար կշիռ են կազմում նաև պլաստիկ քարտերի համար սահմանված վարկային գծերը: Այս վարկերի գծով ռիսկը փոքր է, քանի որ փոքր է մեկ հաճախորդին տրամադրվող վարկային գծերի սահմանաչափը, վարկառուները ապահովված են աշխատանքով, առանձին դեպքերում առկա են հեղինակավոր կազմակերպությունների երաշխավորություններ:

3) Վարկային ներդրումները 31.12.2022թ-ի դրությամբ առանց պահուստների կազմել են 263.000.079 հազ. դրամ: Փուլ 2, փուլ 3 գնացած վարկերի ծավալը 31.12.2022թ-ի դրությամբ կազմել է 5.328.512 հազ. դրամ:

4) Վարկային պորտֆելի պահուստավորումը համապատասխանում է ՖՀՄՍ 9-ի պահանջներին:

5) 2022թ IV -րդ եռամսյակում կնքված ռեպո գործարքների ծավալը (բացառությամբ երկարաձգումների) կազմել է 390,241,883 հազ. դրամ և նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում՝ 323,156,099 հազ. դրամ: Հակադարձ ռեպո գործարքների ծավալը 2022թ IV-րդ եռամսյակում կազմել է 29,225,780 հազ. դրամ, որից 2,008,130 արտարժույթ, իսկ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում՝ 22,039,077 հազ. դրամ, որից 525,521 արտարժույթ:

6) "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում վարկավորման գործընթացը իրականացվում է անհրաժեշտ մասնագիտական գիտելիքներով օժտված և աշխատանքային փորձ ունեցող անձնակազմի կողմից: Մասնագետների ընդունելիությունը կատարվում է մրցութային կարգով հաստուկ՝ մրցութային հանձնաժողովի կողմից: Մրցույթների մասին հայտարարությունները տեղակայվում են զանգվածային լրատվության միջոցներում և բանկի ինտերնետ կայքում:

7) Վարկավորման գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու և առևտրային վարկերի գծով վարկային ռիսկերը նվազեցնելու նպատակով վարկային մասնագետների կողմից իրականացվում է վարկառուի ֆինանսական գործունեության մանրամասն վերլուծություն: Վերլուծության նպատակով վարկի տրամադրման ստորաբաժանումների մասնագետները այցելում են հաճախորդի գործունեության վայր, վերլուծության համար օգտվելով ինչպես առկա հաշվետու փաստաթղթերից, այնպես էլ կազմելով հաշվեկշիռի, եկամուտ-ծախսերի, դրամական հոսքերի, կապիտալի շարժի սեփական տարբերակները:

Բանկի մասնագետի կողմից կազմած հաշվեկշիռը արտացոլում է իրավիճակը վերլուծության պահին՝ իրացվելի ակտիվներ /կանխիկ միջոցներ դրամարկղում, բանկային հաշիվներ, խնայողություններ/, դեբիտորական պարտքեր /ստացվելիք գումարներ, ապրանքներ ճանապարհին, կատարված կանխավճարներ/, ապրանքանյութական պաշարներ /հումք, նյութեր, կիսաֆաբրիկատներ, ապրանքներ/, հիմնական միջոցներ /հաճախորդի գործունեության հետ կապված սարքավորումներ, ավտոմեքենաներ, անշարժ գույք և այլ գույք/:

Եկամուտ - ծախսերի հաշվետվությունը կազմվում է հաշվի առնելով հաճախորդի միջին ցուցանիշները՝ իրացում /միջինացված տվյալներ/, ապրանքի կամ ծառայությունների արժեք /հումքի, կուլթերի ծախս, ապրանքների ինքնարժեք/, վերադիր ծախսեր /աշխատավարձ, վարձավճար, տրանսպորտային ծախսեր, կոմունալ ծախսեր, հարկեր և այլն/, այլ եկամուտներ, այլ ծախսեր, տրամդրվելիք վարկի և տոկոսների մարումներ:

Վերլուծության ժամանակ հաշվարկվում են հաճախորդի ֆինանսական վիճակը բնութագրող այնպիսի տնտեսական ցուցանիշներն ու գործակիցները, ինչպիսիք են կապիտալի համարժեքության գործակից, իրացվելիության գործակից, շրջանառելիության գործակից, վերադիր, համախառն մարժա, մաքուր մարժա, իրացման ծավալների թույլատրելի իջեցման սահման, լրացուցիչ հաշվարկվում է նաև վարկի սպասարկման գործակից:

Վարկի գումարը տրամադրվում է միայն վարկառուի ֆինանսական վիճակը նշված ցուցանիշների համար սահմանված բանկի պահանջներին բավարարելու դեպքում, որոնք ամրագրված են վարկավորման գործընթացը սահմանող ներքին իրավական ակտերով:
Վարկավորման գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով պարբերաբար իրականացվում է տրամադրված վարկերի մոնիտորինգ: Մոնիտորինգը իրականացվում է բանկի հատուկ ստորաբաժանման՝ վարկերի մոնիտորինգի բաժնի կողմից: Վարկերի ընթացիկ մոնիտորինգը անհրաժեշտության դեպքում իրականացվում է վարկային մասնագետների կողմից:

Կիրառվում է մոնիտորինգի երկու տեսակ՝

1. Փաստացի այցելությունների միջոցով մոնիտորինգ:

2. Հեռախոսային մոնիտորինգ:

Մոնիտորինգի ընթացքում բաժնի մասնագետների կողմից պարզաբանվում են հետևյալ խնդիրները.՝

2. Տեղեկատվություն վարկառուի շուկայում դիրքի փոփոխության վերաբերյալ (մրցակիցներ, գնային տատանումներ, իրացում և այլն):

3. Ըստ փուլերի տրամադրվող վարկերի, ինչպես նաև գործող վարկերի առկայության դեպքում, նախքան հերթական փուլի կամ նոր վարկի տրամադրումը, իրականացվում է նախնինում տրված վարկի մոնիտորինգ (վերլուծություն):

4. Փոփոխություններ կապված մատակարարների, սպառողների կազմի, հումքի գների հետ:

5. Վարկառուի ֆինանսական վիճակը բնութագրող այլ ցուցանիշներ:

Մոնիտորինգի ընթացքում վարկի ոչ նպատակային օգտագործման կամ վարկառուի կողմից բանկին ոչ ստույգ տեղեկատվություն ներկայացման դեպքերի բացահայտման ժամանակ փուլերով տրամադրվող վարկերի դեպքում կարող է դադարեցվել հետագա վարկավորումը կամ կարող է դադարեցվել վարկային պայմանագրի գործողությունը և իրականացվել վարկի, առևտրային նպատակով տրամադրված վարկային գծի և հաշվարկված տոկոսագումարների վաղաժամկետ մարում՝ հիմք ընդունելով գրավի պայմանագրով վերապահված իրավունքները:

Գրավի գնահատումը իրականացվում է գնահատման թույլտվություն ունեցող մասնագիտացված անկախ գնահատող կազմակերպությունների կողմից: Գույքերի գնահատումը արտացոլում է շուկայում առկա իրավիճակը՝ հաշվի առնելով գույքերի գների կանխատեսումը:

Հաճախորդների հետ կնքվող վարկային և գրավի պայմանագրերում առկա է դրույթ գույքերի պարտադիր ապահովագրության վերաբերյալ:

Դուրս գրված վարկերի հավաքագրումը իրականացվում է վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչության խնդրահարույց վարկերի բաժնի և անվտանգության վարչության կողմից համատեղ:

8) "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում վարկավորման գործընթացը ներառում է վարկային ռիսկերը հայտնաբերելու համար համապատասխան բոյոր ազդակները:

Վարկային ռիսկի կառավարումը Բանկում կատարվում է հետևյալ հիմնական ընթացակարգերով՝

1. Վարկավորվող օբյեկտի խելամիտ բացահայտման գործընթաց,

2. Վարկային փաստաթղթերի ստանդարտ փաթեթի հավաքագրում,

3. Վարկերի մոնիտորինգ,

4. Պրոբլեմային վարկերի մարման գործընթաց:

Վերոնշյալ գործընթացների արդյունքում բացահայտվում և գնահատվում է փոխառուի իրավունակությունը, վարկի նպատակը, փոխառուի վարկունակությունը և վարկի մարման աղբյուրները, փոխառուի հետ կապված անձանց գծով առկա ռիսկերի բացահայտում, փոխառուի վարկային պատմությունը, ձեռնարկատիրական գործունեություն ծավալելու փորձառությունը, դիրքը շուկայում, գրավի առարկայի համապատասխանությունը:

Վերոնշյալ գործընթացների արդյունավետության բարձրացմանը նպաստում է նաև այն, որ բանկի կողմից վարկավորվող հաճախորդների գործունեությունը շատ դեպքերում փոխկապակցված է և բանկը հնարավորություն է ունենում ստուգելու հաճախորդի կողմից ներկայացվող տեղեկատվության ճշգրտությունը նրա հետ առնչվող /մատակարար, գնորդ կամ մրցակից հանդիսացող/ հաճախորդի կողմից ներկայացված տեղեկատվության հետ համեմատելու միջոցով:

1) Շուկայական ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Շուկայական ռիսկը արտարժույթային, տոկոսադրույքի և գնային ռիսկն է, որը հետևանք է համապատասխանաբար՝ փոխարժեքի, տոկոսադրույքների և կապիտալի գործիքների գների տատանման:

2) Շուկայական ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկի և դիրքերի կառավարման արդյունավետության գնահատում:

Արտարժույթային ռիսկի գնահատման VAR մոդելի հաշվարկներն իրականացվում են օրական կտրվածքով, որոնց համար հիմք են հանդիսանում արտարժույթների փոխարժեքների նախորդ ժամանակահատվածի տվյալների ժամանակային շարքերը և արտարժույթային դիրքերի վերաբերյալ տվյալները: Որպես առանձին արտարժույթային դիրքի գծով ռիսկի բնութագրիչ դիտվում է առաջիկա մեկ (տաս) օրվա համար փոխարժեքների տատանման հետևանքով վերագնահատման վնասի հնարավոր առավելագույն մեծությունը տրված հուսալիության մակարդակի պայմաններում: Մոդելի հաշվարկներն իրականացվել են 99% հուսալիության մակարդակի պայմաններում: Մոդելի շրջանակներում հաշվարկվում է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների կոռելյացիոն մատրիցը, որի հիման վրա իրականացվում է արտարժույթային դիրքերից առաջացող հնարավոր առավելագույն ընդհանուր վնասի (արտարժույթային ակտիվների և պարտավորությունների փաթեթի ռիսկի) գնահատում:

Հաշվետու եռամսյակի արդյունքներով միջին օրական հնարավոր առավելագույն վնասն (արտարժույթային ռիսկը) ըստ առանձին արտարժույթային դիրքերի և արտարժույթային ակտիվների և պարտավորությունների փաթեթի, 99% հուսալիության պայմաններում կազմել է.

Արտարժույթի ռիսկ										
Հաշվառու ժամանակաշրջան	USD	GBP	EUR	CHF	KZT	AED	RUB	GEL	Համախառմ VАР	
2022թ. III եռ.	16,666.21	133.72	475.05	256.99	33.79		9.15	5,638.74	199.62	18,542.62
2022թ. IV եռ.	13,763.88	241.13	436.46	286.32	34.24		9.04	9,863.21	194.55	18,933.45
աճ/կվազում	-2,902.33	107.41	-38.59	29.33	0.45	-0.10	4,224.46	-5.07	390.83	

Ներկայացվում է բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների. 31/12/2022

	Հազ. դրամ					
	ՀՀ դրամ	USD	EUR	RUB	Այլ արժույթ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	28,780,188	32,851,909	5,157,957	2,197,831	93,746	69,081,631
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտրոներ և հուշատուսներ	443					443
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմակերպությունների նկատմամբ	3,284,973	8,129,982	35,126			11,450,080
Հակադարձ հետգուման պայմանագրեր	5,240,316	1,141,074				6,381,390
Հաճախորդներին տրված անորոշացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	179,650,870	70,031,531	9,732,410	26,448		259,441,259
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սահմուռ ֆին. ակտիվներ	2,794,459	405,663				3,200,122
Հետգուման պայմանագրով գրավարված արժեքային	43,253,667					43,253,667
Անորոշացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	440,259	484,807				925,066
Այլ ակտիվներ	176,001	4,557	2,480	267		183,305
ԸՆԴԱՄԵՆ ակտիվներ	263,621,175	113,049,523	14,927,973	2,224,546	93,746	393,916,964
Պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմակերպությունների նկատմամբ	49,437,297	6,561,535	3,960,421	18,206		59,977,459
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ավանդներ	11,745,267	46,074,580	1,754,181			59,574,028
ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված մատուցումներ	27,096,326					27,096,326
Հետգուման պայմանագրեր	38,713,408					38,713,408
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	91,207,462	53,404,952	9,067,102	2,292,305	42,989	166,014,810
Ստորադաս փոխառություն	1,011,837	2,959,492				3,971,329
Ընթացիկ հարկեր և ծեղուկներ պարտավորություններ	1,064,597					1,064,597
Բանկի կողմից թողարկված ավանդներ	3,665,840	4,851,275				8,517,115
Կճարանային գումարներ	557,794					557,794
Հետաձգված հարկապահ պարտավորություններ	177,744					177,744
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	1,475,813					1,475,813
Այլ պարտավորություններ	3,146,653	71,737	8,398	44,317	1,013	3,272,118
ԸՆԴԱՄԵՆ պարտավորություններ	229,300,038	113,923,571	14,790,102	2,354,828	44,002	380,412,541
Հաշվեկշռային բաց դիրք	34,321,137	(874,048)	137,871	(130,282)	49,744	33,504,423
Բանալի/կեսավ վերաբաղվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ						-
Համախառն մարվող արժույթային անտեղյակներ						-
Ցուտ ռիսկ	34,321,137	(874,048)	137,871	(130,282)	49,744	33,504,423

	31/12/2021					
	ՀՀ դրամ	USD	EUR	RUB	Այլ արժույթ	Ընդամենը
Ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	33,553,520	23,814,104	5,035,413	825,273	171,580	63,399,890
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտրոներ և հուշատուսներ	443					443
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմակերպությունների նկատմամբ	2,963,342	1,553,917	4,790,258	189,615		9,497,133
Հակադարձ հետգուման պայմանագրեր	7,562,014	264,737				7,826,751
Հաճախորդներին տրված անորոշացված արժեքով հաշվառվող վարկեր	135,480,414	75,911,638	9,437,683	59,404		220,889,139
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սահմուռ ֆին. ակտիվներ	3,795,266	543,145				4,338,411
Հետգուման պայմանագրով գրավարված արժեքային	37,667,527					37,667,527
Անորոշացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	209,915	591,444				801,359
Այլ ակտիվներ	73,144	4,992	2,402	157	1	80,696
Այլ ակտիվներ	221,305,585	102,663,977	19,265,766	1,074,449	171,581	344,501,349
Պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմակերպությունների նկատմամբ	38,412,928	7,911,478	5,027,714	2,325,498	2	53,677,620
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ավանդներ	13,357,388	39,513,315	2,713,422			55,584,125
ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկեր	21,819,777					21,819,777
Հետգուման պայմանագրեր	34,576,952					34,576,952
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	75,951,766	50,656,541	7,135,822	2,074,951	129,779	136,948,859
Ստորադաս փոխառություն		3,605,469				3,605,469
Ընթացիկ հարկեր և ծեղուկներ պարտավորություններ	247,266					247,266
Բանկի կողմից թողարկված ավանդներ	2,564,398	3,543,499				6,107,897
Կճարանային գումարներ	532,196					532,196
Հետաձգված հարկապահ պարտավորություններ	175,877					175,877
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	1,572,752					1,572,752
Այլ պարտավորություններ	2,313,345	328,475	28,310		963	2,671,094
ԸՆԴԱՄԵՆ պարտավորություններ	191,524,845	105,568,777	14,805,268	4,400,449	130,744	316,519,884
Հաշվեկշռային բաց դիրք	29,780,940	(2,874,800)	4,360,488	4,360,449	40,837	27,981,465
Բանալի/կեսավ վերաբաղվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ						-
Համախառն մարվող արժույթային անտեղյակներ		1,362,218	(4,612,185)	3,243,137		(16,830)
Բաց դիրք	29,780,940	(1,522,582)	(251,697)	(82,863)	40,837	27,964,635

* "I" խմբի արտարժույթի" կազմը հետևյալն է. ԱՄՆ դոլար, Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ, Եվրո, Շվեյցարական ֆրանկ, Ոսկու ստանդարտացված ձուլակտրո և Մետաղական հաշիվ
 ** "II" խմբի արտարժույթի" կազմը հետևյալն է. ՌԴ ռուբլի, KZT, Կրագական լարի, ՄԱԷ դիրխամ:

Տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկի գնահատում:

Պարտավորությունները ցույց է տալիս, որ բանկի 2022թ. IV եռամսյակի միջին կուտակային դիսկոնտո (տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքը) դրական է՝ 22,572,573 հազ. դրամ՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի 15,555,784 հազ. դրամի դիմաց՝ բացարձակ արժեքով 7,016,789 հազ. դրամով կամ 45.1%-ով, այսինքն՝ բանկը միջին հաշվով 2022թ. IV եռամսյակում զգայուն է եղել ըստ ակտիվների: Միջին կուտակային դիսկոնտո 2022թ. IV եռամսյակում, նախորդ եռամսյակի համեմատ, բացարձակ արժեքով աճել է 7,403,154 հազ. դրամով կամ 48.8%-ով:

Տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցության միջին գործակիցը 2022թ. IV եռամսյակում, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ, աճել է 1.6 տոկոսային կետով՝ կազմելով 107.8%՝ 2021թ. IV եռամսյակի 106.2% միջին արժեքի դիմաց, այսինքն 2022թ. IV եռամսյակում միջին հաշվով տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվները կազմել են տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն պարտավորությունների 107.8%-ը:

Ակտիվների դուրացիան 2022թ. IV եռամսյակի վերջի դուրսյանը կազմել է 1.769 տարի (2021թ. IV եռամսյակի վերջի 1.771 տարվա դիմաց)՝ նվազելով 0.002 տարով կամ 0.1%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (1.777 տարի) նշված ցուցանիշը նվազել է 0.008 տարով կամ 0.5%-ով:

Պարտավորությունների դուրացիան 2022թ. IV եռամսյակի վերջի դուրսյանը կազմել է 0.944 տարի (2021թ. IV եռամսյակի վերջի 1.03 տարվա դիմաց)՝ նվազելով 0.086 տարով կամ 8.4%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (0.97) նշված ցուցանիշը նվազել է 0.026 տարով կամ 2.6%-ով:

Դուրացիայի ճեղքվածքը 2022թ. IV եռամսյակի վերջի դուրսյանը կազմել է 0.916 (2021թ. IV եռամսյակի վերջի 0.848-ի դիմաց)՝ աճելով 0.068-ով կամ 8%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (0.91) նշված ցուցանիշն աճել է 0.006-ով կամ 0.6%-ով:

Փոփոխվող տոկոսադրույքով ակտիվներ և պարտավորություններ
31.12.2022թ.

ձագ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ												
Ընդամենը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ներգրավված միջոցներ												
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, - վարկեր			487,145	1,049,520	2,113,272	2,106,246	2,337,613	1,189,540	5,666,253	4,808,930		
Ընդամենը			487,145	1,049,520	2,113,272	2,106,246	2,337,613	1,189,540	5,666,253	4,808,930		
Զուտ դիրք	-	-	(487,145)	(1,049,520)	(2,113,272)	(2,106,246)	(2,337,613)	(1,189,540)	(5,666,253)	(4,808,930)	-	-

31.12.2021թ.

ձագ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող												
Ընդամենը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ներգրավված միջոցներ												
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում՝												
- վարկեր			1,464,210	12,987,786	9,399,774	487,368						
Ընդամենը	-	-	1,464,210	12,987,786	9,399,774	487,368						
Զուտ դիրք	-	-	1,464,210	12,987,786	9,399,774	487,368						

Ներկայացվում է հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսադրույքները.

Հոդվածի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ 31/12/2022թ.		Նախորդ ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ 31/12/2021թ.	
	Դրամ	Արտարժույթ	Դրամ	Արտարժույթ
Ակտիվներ				
Մնացորդներ 22 ԿԲ-ում				
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	12.23	5.00	9.35	1.23
- միջբանկային վարկեր	12.50	6.00		
- միջբանկային ընդ				
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	13.61	8.91	13.07	8.65
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	8.51	6.29	8.02	6.29
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	8.82	4.88	8.14	3.90
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	4.56	3.66	4.75	3.52

3) մոդելների նկարագրությունը
Արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքի տատանման հետևանքով վերագնահատումից հնարավոր առավելագույն վնասն է, որը գնահատվում է ինչպես ըստ առանձին արտարժույթների, այնպես էլ բանկի արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների ողջ փաթեթի (այսուհետ փաթեթ) համար:

Արտարժույթային ռիսկի չափման և գնահատման համար կիրառվում է միջազգային պրակտիկայում ընդունված VAR (Value at Risk) մեթոդը (մոդելը), որի միջոցով հաշվարկվում է ինչպես առանձին արտարժույթի տեսակների (արտարժույթային դիրքերի), այնպես էլ ամբողջ փաթեթի համար հնարավոր առավելագույն վնասի չափը (տրված հուսալիությամբ): Համաձայն VAR մեթոդի հնարավոր առավելագույն վնասի չափը հաշվարկվում է արտարժույթային բաց դիրքերի և փոխարժեքների տատանումը բնութագրող ժամանակային շարքերի հիման վրա: Բանկի արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների համար հաշվարկված մեկօրյա VAR-երի հիման վրա գնահատվում են 10-օրյա VAR-երի արժեքները՝ առանձին արտարժույթների և ընդհանուր փաթեթի համար:

Հնարավոր առավելագույն վնասի հաշվարկը հնարավորություն է տալիս բանկին գնահատել իր արտարժույթային գործունեության արդյունավետությունը՝ հաշվի առնելով կորուստ կրելու ռիսկին ենթարկվածության աստիճանը, կառավարել արտարժույթային դիրքերը՝ ելնելով հնարավոր առավելագույն կորուստների չափից, անհրաժեշտության դեպքում սահմանափակելով արտարժույթային դիրքերի ծավալները:

Բանկի արտարժույթային քաղաքականությունը միտված է արտարժույթային դիրքերի արդյունավետ կառավարման ապահովմանը՝ զուգակցելով այն արդարացված ռիսկի մակարդակի հետ, իսկ նորմատիվների հաշվարկման ժամանակ հաշվարկվում է արտարժույթային ռիսկի հաշվարկման ստանդարտ մեթոդաբանության համաձայն :

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխման բացասական ազդեցության հնարավորությունն է բանկի զուտ տոկոսային եկամտի կամ կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա:

Տոկոսադրույքի ռիսկի գնահատումն իրականացվում է "Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքի մոդելի" ("GAP մոդել") և "Դյուրացիայի մոդելի" կիրառմամբ, որոնք հնարավորություն են տալիս գնահատել արտարժույթի փոփոխության ազդեցությունը բանկի զուտ տոկոսային եկամտի և կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա:

GAP ցուցանիշը (ճեղքվածքը) հաշվարկվում է որպես տոկոսադրույքի փոփոխման նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների տարբերություն: Հաշվարկներն իրականացվում են յուրաքանչյուր ամիս՝ առաջիկա 3 ամիսների ընթացքում զուտ տոկոսային եկամտի վրա տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցության գնահատման համար:

Սույն մոդելի շրջանակներում կատարվում են հետևյալ ենթադրությունները.

1. դիտարկվող ժամանակահատվածում ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքը և ծավալները մնում են անփոփոխ, այսինքն՝ մարված ակտիվները և պարտավորությունները կրկին տեղաբաշխվում և ներգրավվում են, բայց արդեն նոր գործող տոկոսադրույքներով,
2. տոկոսադրույքների վերանայումը կատարվում է յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի միջնակետում,
3. տարբեր մարման ժամկետայնությամբ բոլոր ակտիվների և պարտավորությունների տոկոսադրույքները փոփոխվում են միևնույն չափով, այսինքն՝ տեղի է ունենում ակտիվների և պարտավորությունների եկամտաբերության կորերի զուգահեռ տեղաշարժ:

Բանկի զգայունությունը տոկոսադրույքի նկատմամբ գնահատվում է "Ճեղքվածքի հարաբերակցություն" ցուցանիշի միջոցով (GAP/ASSETS), որը հաշվարկվում է ակտիվների և պարտավորությունների կումուլյատիվ ճեղքվածքը հարաբերելով ակտիվներին:

Դյուրացիայի մոդելի դեպքում գնահատվում է տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

Այս մոդելի շրջանակներում նախ հաշվարկվում են բանկի ակտիվների և պարտավորությունների պորտֆելների դյուրացիաները (միջին կշռված ժամկետայնությունները), այնուհետև, վերջիններիս հիման վրա՝ կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխությունը, որն իրենից ներկայացնում է ակտիվների և պարտավորությունների (ապագա հոսքերի) ներկա արժեքների փոփոխությունների (պայմանավորված տոկոսադրույքի տատանմամբ) տարբերությունը: Կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխության գնահատման համար հաշվարկվում է դյուրացիայի ճեղքվածքը

, որն արտացոլում է բանկի ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների անհամապատասխանության աստիճանը, այսինքն՝ ակտիվների և պարտավորությունների ապագա հոսքերի միջին կշռված ժամկետայնությունների անհամապատասխանությունը: Դյուրացիայի ճեղքվածքի մեծ արժեքը վկայում է տոկոսադրույքների ռիսկի մակարդակի բարձր լինելու մասին: Դյուրացիայի ճեղքվածքի ցածր մակարդակի պահպանումը, այսինքն՝ ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների միմյանց մոտ արժեքների ապահովումը, հանգեցնում է տոկոսադրույքի ռիսկի հեջավորման (կապիտալի տնտեսական արժեքի՝ տոկոսադրույքների փոփոխության նկատմամբ կայունության):

Մշտապես ուսումնասիրվում են փոփոխուն տոկոսադրույքների տատանումները և դիմամիկան, գնահատվում է դրանց հավանական փոփոխությունների ազդեցությունը բանկի փոփոխուն տոկոսադրույթով ակտիվների և պարտավորությունների վրա:

Տոկոսադրույքի ռիսկի նվազեցման նպատակով ապահովվում է տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքի (կուտակային դիսբալանսի) և դյուրացիայի ճեղքվածքի պահպանումը ռիսկի ընդունելի սահմաններում: Հաշվի առնելով տոկոսադրույքների փոփոխման ընդհանուր միտվածությունը և կիրառելով մշակված մոդելները՝ միջոցառումներ են ձեռնարկվում ներգրավվող և տեղաբաշխվող միջոցների ծավալային և ժամկետային արդյունավետ հարաբերակցությունների ապահովման ուղղությամբ:

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը որևէ բորսայում (ներում) ցուցակված, բանկի հաշվեկշռում շուկայական ընթացիկ գներով արտացոլվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով Բանկի կողմից ֆինանսական կորուստներ կրելու վտանգն է՝ պայմանավորված ինչպես սովորական կապիտալի գործիքի և դրա թողարկողի, այնպես էլ շուկայում շրջանառվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների ընդհանուր տատանումների հետ կապված գործռններով (սովյալ կապիտալի գործիքի գծով երկար կամ կարճ դիրքի առկայության պայմաններում):

- Գնային ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում.
- ✓ ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դիմամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության
 - ✓ հնարավոր կորուստների գնահատում,
 - ✓ հեջավորման գործիքների կիրառում,
 - ✓ ֆինանսական գործիքների գծով լիմիտների (ըստ կապիտալի գործիքներով գործառնության տեսակի, ըստ դիվերի, ըստ թողարկողի, stop-loss) սահմանում,
 - ✓ կապիտալի գործիքների փաթեթի բազմազանեցում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

Իրացվելիության ռիսկ

1) Իրացվելիության ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Իրացվելիությունը բանկի ստանձնած պարտավորությունների ամբողջությամբ և սահմանված ժամկետներում կատարման հնարավորությունն է:

Իրացվելիության ռիսկը հավանականությունն է, որ բանկն ի վիճակի չի լինի ճիշտ ժամանակին բավարարել իր պարտատերերի պահանջներն առանց լրացուցիչ կոռուստներ կրելու, ինչը բացասաբար կազդի բանկի շահույթի և/կամ կապիտալի վրա:

2) Իրացվելիության ռիսկի չափման և գնահատման մոդելների նկարագրությունը

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման համար կիրառվում են՝ սթրես թեստերի մեթոդը, որը ենթադրում է դիտարկվող տարբեր շուկային սցենարների տեղի ունենալու դեպքում բանկի իրացվելիության նորմատիվների խախտման հնարավորության բացահայտում և դրանց չափերի հաշվարկ և ժամկետայնության ճեղքվածքների մեթոդը, որը ենթադրում է իրացվելիության ցուցանիշների հաշվարկ, որոնց միջոցով իրականացվում է նաև իրացվելիության կառավարման որակի գնահատում:

Սթրես թեստերը կիրառելիս դիտարկվում են տվյալ ռիսկին վերաբերող մի շարք սցենարներ: Յուրաքանչյուր սցենարի դեպքում համապատասխան մեթոդով հաշվարկվում են բանկի նորմատիվների խախտման չափերը:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման նպատակով օգտագործվում են հետևյալ շուկային սցենարները.

1. Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջում,
2. Իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջում,
3. բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների 25%-ի ետ պահանջում,
4. Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ և բոլոր ցպահանջ

5. Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների X%-ի ժամկետից շուտ և բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների Y%-ի ետ պահանջում (ընդ որում դիտարկվում են սցենարի երեք մակարդակ՝ մեղմ, միջին և խիստ, որոնք իրենցից ներկայացնում են ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների (ժամկետից շուտ) և բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների համապատասխանաբար 10, 15 և 20 տոկոսի միաժամանակ ետ պահանջման իրավիճակները):

Բացահայտվում է նշված իրավիճակների հանդես գալու պայմաններում իրացվելիության Ն21 և Ն22 նորմատիվների

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման ժամկետայնության ճեղքվածքների մեթոդաբանությունը հնարավորություն է տալիս գնահատել և վերլուծել բանկի իրացվելիության ռիսկը, ինչպես նաև բանկի կողմից վարվող քաղաքականությունը իրացվելիության բավարար մակարդակը պահպանելու համար: Այդ նպատակով բացահայտվում են բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքները, հաշվարկվում են իրացվելիության ցուցանիշները և գնահատվում է բանկի իրացվելիության կառավարման որակը: Իրացվելիության գնահատման սույն մեթոդաբանությունում կատարվում է ակնթարթային, մինչև 90 օր կուտակային և ընդհանուր (մինչև մեկ տարի կուտակային) իրացվելիությունների տարանջատում, ինչպես նաև դիտարկվում են իրացվելիության ցուցանիշների ժամանակային շարքերը բանկի իրացվելիության կառավարման որակի գնահատման համար:

Ծանոթագրություն 33. "Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն"

Բանկում առկա չեն կապիտալի մակարդակի նկատմամբ սահմանված ներքին պահանջներ: ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից բանկերի համար սահմանված է ռիսկով կշռված ակտիվների նկատմամբ 12 % ընդհանուր կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ: ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված է ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափ 30,000,000 հազ. դրամ գումարով: Բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանում կատարել է կապիտալի մակարդակի համար սահմանված նորմատիվային պահանջները:

Ներկայացնում ենք հաշվեկշռային կապիտալի կառուցվածքը.

Հազ դրամ

	31/12/2022	31/12/2021
Կանոնադրական կապիտալ	26,652,068	26,107,555
Էմիսիոն եկամուտ/վնաս	745,223	289,718
Պահուստներ	5,319,788	6,139,145
Գլխավոր պահուստ	3,663,000	3,481,000
Վերագնահատման պահուստներ	1,656,788	2,658,145
Զբաղիված շահույթ (վնաս)	15,755,261	11,461,042
Ընդամենը կապիտալ	48,472,340	43,997,460

Ներկայացնում ենք ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված հիմնական տնտեսական նորմատիվների հաշվարկման համար կիրառվող հիմնական և ընդհանուր կապիտալները կապիտալի համարժեքության ցուցանիշները հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում՝ ըստ ամիսների, համեմատելով այդ ցուցանիշները նորմատիվային պահանջների հետ.

2022թ.	Նորմատիվների հաշվարկման մասնակցող						
	Հիմնական կապիտալ	Լրացուցիչ կապիտալ	Ընդհանուր Կապիտալ	Վարկային ռիսկ	Շուկայական և գործառն.ռիսկ	համարժեք.Փաստացի %	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ %
	1	2	3 (1+2)	4	5	6	7
Հունվար	39,343,710	5,873,439	45,217,149	290,430,483	3,000,157	14.34	12
Փետրվար	39,913,007	5,995,756	45,908,763	297,406,598	3,078,409	14.21	12
Մարտ	41,176,642	5,969,852	47,146,494	307,160,711	3,072,625	14.17	12
Ապրիլ	41,289,268	5,929,320	47,218,588	306,297,179	2,871,829	14.30	12
Մայիս	41,754,505	6,547,449	48,301,954	308,625,929	2,980,665	14.48	12
Հունիս	42,032,250	6,252,853	48,285,103	305,037,042	2,956,750	14.65	12
Հուլիս	42,342,208	6,085,811	48,428,019	304,826,777	2,992,137	14.69	12
Օգոստոս	43,140,589	6,083,463	49,224,052	307,904,395	3,191,794	14.72	12
Սեպտեմբեր	43,744,761	6,033,949	49,778,710	316,814,254	3,319,684	14.45	12
Հոկտեմբեր	44,171,403	5,804,942	49,976,345	318,592,767	3,405,678	14.40	12
Նոյեմբեր	44,721,224	5,605,718	50,326,942	325,176,595	3,283,489	14.28	12
Դեկտեմբեր	45,344,802	5,613,600	50,958,402	327,776,313	3,172,482	14.39	12

Նորմատիվների հաշվարկին մասնակցող							
2021թ.	Հիմնական կապիտալ	Լրացուցիչ կապիտալ	Ընդհանուր Կապիտալ	Վարկային ռիսկ	Շուկայական և գործառն.ռիսկ	համարժեք Փաստացի %	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ %
	1	2	3 (1+2)	4	5	6	7
Հունվար	36,109,324	4,936,045	41,045,369	246,908,521	3,682,709	14.79	12
Փետրվար	36,862,957	5,186,411	42,049,368	248,218,015	3,055,501	15.36	12
Մարտ	37,144,772	5,112,177	42,256,949	250,436,469	2,874,602	15.40	12
Ապրիլ	37,557,475	4,797,173	42,354,648	258,860,190	3,066,859	14.89	12
Մայիս	37,753,167	4,626,423	42,379,590	256,315,833	2,782,039	15.16	12
Հունիս	37,875,979	4,576,151	42,452,130	258,397,890	2,798,182	15.07	12
Հուլիս	38,005,764	4,333,289	42,339,053	256,359,226	2,819,277	15.13	12
Օգոստոս	38,330,652	4,104,534	42,435,186	263,415,629	2,811,731	14.79	12
Սեպտեմբեր	38,587,603	3,840,838	42,428,441	271,473,243	2,859,987	14.37	12
Հոկտեմբեր	38,917,483	3,908,891	42,826,374	267,966,865	2,768,737	14.71	12
Նոյեմբեր	39,166,288	4,903,026	44,069,314	277,100,612	2,684,953	14.72	12
Դեկտեմբեր	39,309,165	6,316,046	45,625,211	288,146,861	2,593,328	14.73	12

Ներկայացնում ենք ընթացիկ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի և նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների, անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկերի կշիռները՝ ըստ ՀՀ ԿԲ խրհրդի որոշմամբ հաստատատված Կանոնակարգ 2-ի ռիսկի կշիռների.

Հազ դրամ

31.12.2022թ. դրությամբ				
Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	116,272,479	604,568		-
10%	6,464,422			646,442
20%	4,477,664			895,533
30%	12,097			3,629
35%	5,870,297			2,054,604
50%	1,389,971			694,986
75%	49,347,981	402,544		37,312,894
100%	140,725,314	7,971,225		148,696,539
110%	343,660	81,671		467,864
150%	81,817,663	5,072,505		130,335,252
200%	1,398,592			2,797,184
Ընդամենը	408,120,140	14,132,513	-	323,904,926

31.12.2021թ. դրությամբ				
Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	109,979,516			-
10%	8,255,327			825,533
20%	1,157,178			231,436
30%	93,229			27,969
35%	5,342,724			1,869,953
50%	649,908			324,954
75%	35,171,574	349,023		26,640,448
100%	113,944,111	5,164,604	117,906	119,226,621
110%	384,818	68,376		498,513
150%	83,565,779	5,846,703		134,118,723
200%	2,198,974			4,397,948
Ընդամենը	360,743,138	11,428,706	117,906	288,162,098

Ծանոթագրություն 34. "Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք"

Ներկայացնում ենք ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքի վերաբերյալ բացահայտումներ՝ կատարված ՖՀՄՍ 32 "Ֆինանսական գործիքներ, բացահայտումը և ներկայացումը" պահանջների համաձայն:

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը այն գումարն է, որով ակտիվը կարող է փոխանակվել կամ պարտավորությունը մարվել իրագել և պատրաստակամ կողմերի միջև "պարզած ձեռքի հեռավորության" գործարքի ընթացքում:

ՀՀ պետական գանձապետական և ՀՀ ԿԲ արժեթղթերի իրական արժեքը որոշվում է շուկայական գնանշումների հիման վրա:

31.12.2022թ. դրությամբ ֆինանսական գործիքի յուրաքանչյուր դասի իրական արժեքի գնահատման ժամանակ Բանկի կողմից օգտագործվել են հետևյալ մեթոդներն ու գնահատումները.

Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ Կենտրոնական Բանկում.

Այս կարճաժամկետ գործիքների համար հաշվեկշռային արժեքը ճշգրտորեն արտացոլում է նրանց իրական արժեքը:

Հաճախորդներին տրված վարկեր ու փոխառություններ, պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ.

Վարկային պորտֆելի իրական արժեքը կախված է պորտֆելի յուրաքանչյուր դասի շրջանակներում առանձին վարկի վարկային և տոկոսադրույքային առանձնահատկություններից: Վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստաֆոնդի գնահատումը հաշվի է առնում վարկերի տարբեր դասերին բնորոշ ռիսկերը, ինչը հիմնված է այնպիսի գործոնների վրա, ինչպիսիք են տնտեսական այն ճյուղի իրավիճակը, որտեղ գործում է յուրաքանչյուր փոխառուն, յուրաքանչյուր փոխառուի տնտեսական իրավիճակը և ձեռք բերված երաշխիքները: Հետևաբար վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստաֆոնդը այն գեղչի ճշգրիտ գնահատականն է, որն արտացոլում է վարկային ռիսկի ազդեցությունը:

Ներգրված միջոցներ բանկերից ու այլ ֆինանսական կազմակերպություններից.

Հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:

Հաճախորդների ավանդներ և բանկային հաշիվներ.

Հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:

31.12.2022թ. դրությամբ բանկը չունի այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքը գերազանցող գումարով:

Ծանոթագրություն 35. "Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 36. "Ապաճանաչում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 37. "Գրավադրված ակտիվներ"

31.12.2022թ. դրությամբ բանկը չունի գրավադրված ակտիվներ :

Ծանոթագրություն 38. "Ընդունված գրավ"

31/12/2022թ. դրությամբ առկա չեն գրավ ընդունված ակտիվներ, որոնք բանկն իրավունք ունի վաճառել կամ նորից գրավադրել հաճախորդի կողմից պարտավորությունների չկատարման, խախտման բացակայության դեպքում:

Ներկայացնում ենք բանկի կողմից գրավ ընդունված ակտիվները և երաշխավորությունները իրենց համապատասխան վարկային ներդրումների հետ, առանց հաշվի առնելու պահուստի գումարները.

	31/12/2022		31/12/2021	
	Վարկի գումար	Գրավի գումար	Վարկի գումար	Գրավի գումար
Անշարժ գույք	105,074,753	454,668,403	88,437,096	365,955,585
Ավտոմեքենա	2,284,747	7,953,800	2,272,367	8,288,780
Սարքավորում	3,484,666	17,249,786	2,038,432	12,412,588
Պատրաստի արտադրանք	5,606,914	14,772,000	7,465,058	11,598,000
Երաշխավորություն	82,581,403	439,370,626	74,832,269	393,338,707
Դրամական միջոցներ	2,652,823	8,616,862	1,833,461	9,471,599
Ոսկյա իրեր	15,642,548	18,494,364	16,825,161	19,917,771
Պետ. արժեթղթեր	3,119	11,500	9,520	23,000
Այլ արժեթղթեր	13,535	53,913	10,310	38,553
Այլ գրավ	29,743,699	46,374,071	17,590,714	32,784,598
Գրավ առկա չէ	15,911,872		12,950,359	
Ընդամենը	263,000,079	1,007,565,325	224,264,747	853,829,181

Ծանոթագրություն 39 "Պարտավորությունների չկատարում/խախտում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Բանկի վարչության նախագահ

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան